

BACHELORPROJEKT, JOURNALISTIK, DET HUMANISTISKE FAKULTET
ROSKILDE UNIVERSITET, 28/5/2018
VEJLEDER: JESPER KNUDSEN

EKSKLUSIVITET I LOKALJOURNALISTIK

CASPER BOJSEN DALSTEN, STUD. NR: 57128
RASMUS STOCHFLET NIELSEN, STUD. NR: 57626
CECILIE UHRE JØRGENSEN, STUD. NR: 57123
SEBASTIAN HIMMELSTRUP, STUD. NR: 57612

ANTAL ANSLAG:
116.451

Abstract

The subject of research in this paper is local news media, and the significance of exclusivity as a news criteria. Through research of the dynamics in the local journalistic field, the paper asks the question: How does exclusivity as a news criteria and the desire to publish solo-articles affect the journalistic field of the local editorials and their journalists in the daily work, and is there a difference in importance compared to national media? The examination of these questions is based upon various sociological- and media theories that help express the concept of exclusivity and the classic news criteria. These include among others, Ida Willig's definition of exclusivity as a sixth news criteria, Gaye Tuchman's paper on "hard vs. soft news", as well as the sociological studies of Pierre Bourdieu regarding news production in a field perspective. Methodologically, the research design of the paper is a news ethnographic field analysis. Through the empirical foundation of qualitative interviews with journalists and editors from three different local media, a basis for an analysis of the various journalistic processes and work methods is found. The analysis seeks to display the environments in which a solo-article comes to be and exclusivity as a news criteria is exercised, and thereby show the differences and similarities between the featured editorials. An inherent belief that they possess an important role and responsibility as a local media is present through all editorials. Though most articles exist as solo due to little competition in their respective local areas, the prestige of being first with an important story, especially if it gets picked up by a national news outlet, is very present. While exclusivity may be almost inevitable in local media, the prestige, that Ida Willig stresses as being important in national media, seems to generally be embedded in the journalistic field as a whole.

Indholdsfortegnelse	
1.0 Problemfelt	4
1.1 Problemformulering	6
2.0 Tidligere forskning	6
3.0 Teori	7
3.1 De fem nyhedskriterier	8
3.2 Eksklusivitet som et sjette nyhedskriterium	9
4.0 Metode	19
4.1 Kvalitative Interviews	20
4.2 Semistrukturerede interview	20
5.0 Analyse:	24
5.1 Spillereglerne på en lokalavis	24
5.1.1 Hørsholm Ugeblad	24
5.1.2 Folkebladet	28
5.1.3 Frederiksborg Amts Avis	31
5.1.4 Opsummering:	36
5.2 Solo-nolo og mangel på konkurrence	37
5.3 Eksklusivitet som idealjournalistik	38
5.5 Bløde nyheder når også forsiden	41
5.6 Lokalpatriotisme med forbehold	44
5.4 Forskellige distinktioner af eksklusivitet	45
5.7 Delkonklusion	46
6.0 Diskussion	48
7.0 Konklusion	50
8.0 Litteraturliste:	52

1.0 Problemfelt

Hvorfor bliver noget til nyheder, mens andet ikke gør? Det er en grundlæggende problemstilling, der adskillige gange er blevet behandlet inden for det journalistiske felt på mange forskellige måder. Nordmændene Johan Galtung og Mari Holmboe Ruge udarbejdede tilbage i 1965 12 nyhedsfaktorer til at forklare selektionen af nyheder, da en nyhed ved indeholdelse af en eller flere af disse faktorer vil have større mulighed for at blive til en nyhed (Gravengaard, 2010: 27). De var blandt de første til at opstille en række værdier eller kriterier for nyhedsudvælgelse, og flere andre teoretikere har sidenhen udarbejdet en række andre, nye værdier og kriterier.

I dag arbejdes der på undervisningsplan i Danmark med fem grundlæggende nyhedskriterier (aktualitet, væsentlighed, identifikation, sensation og konflikt). De blev udarbejdet af Trine Østlyngen og Turid Øvrebo i 1998, men blandt andet et studie af Ida Willig viser, at disse sjældent italesættes på aviser og medier, men snarere udgør en journalistisk rygrad, der er med til at danne ramme for til- og fravalg af nyheder. Nyhedskriterierne alene kan altså ikke svare på, hvorfor en bestemt historie ender i avisen. Dette må i stedet eksemplificeres ved at spørge ind til, hvorfor en bestemt historie bliver til- eller fravalgt (Willig, 2011: 67).

Af nyere nyhedsstudier kan nævnes undersøgelsen 'What is News', som Tony Harcup og Deidre O'Neill udarbejdede i 2014. Undersøgelsen blev også foretaget af duoen i 2001, og de udgør tilsammen to af de mest gennemgående studier i denne del af den journalistiske praksis. De har i begge udgivelser opstillet en række punkter til udvidelse af Galtung og Ruges oprindelige nyhedsværdier, og i udgaven fra 2014 rangerer punktet eksklusivitet øverst som en mulig tilføjelse. Harcup og O'Neill definerer eksklusivitet som "*Stories generated by, or available first to, the news organisation as a result of interviews, letters, investigations, survey, polls, and so on*" (Harcup og O'Neill, 2014: 13).

Deres argument, om at eksklusivitet er '*worthy of considerations*' i forbindelse med Galtung og Ruges oprindelige nyhedsværdier, baseres i store træk på Ida Willigs undersøgelse af eksklusivitet i danske medier. Hendes resultater fremlægges i hendes ph.d.-afhandling fra 2006, som senere er udgivet i bogen 'Bag om nyhederne' fra 2007

og i en opdateret udgave fra 2011. Ud fra en undersøgelse af den journalistiske praksis på både tv-kanaler og aviser argumenterer Willig for, at der i den journalistiske selektion af nyheder hersker et sjette nyhedskriterium: *eksklusivitetskriteriet*.

I forbindelse med produktionen af vores egne artikler stødte vi ind i netop den problemstilling, der omhandler eksklusivitet. For hvad gør man, hvis ens egen idé til en historie allerede er taget? Skriver man den på ny, muligvis med en ny vinkel, eller går man på kompromis med en række nyhedsværdier og kriterier og skriver en historie, der måske er knap så aktuel, væsentlig eller måske mindre identificerbar for at sikre, at man ender med en historie, som ingen andre tidligere har skrevet. Disse overvejelser mødte vi, ligesom rigtig mange journalister formentlig gør hver eneste dag, og det er netop den del af den journalistiske praksis, som vi med dette projekt ønsker at sætte under belysning.

Vi vil derfor se nærmere på, om eksklusivitet i den journalistiske praksis har en anden rolle og betydning ud fra hvilket medie, der er tale om, hvilket Ida Willig argumenterer for. Er der eksempelvis lighedstegn mellem egenhistorier og god journalistik, for i så fald bliver journalister, der skriver mange egenhistorier til gode og dygtige journalister. Spørgsmålet er dog, om det gælder for hele eller kun udvalgte dele af branchen. Eksklusivitets betydning for journalister og medier er allerede blevet undersøgt blandt nationale danske medier, men har solohistorien den samme betydning hos eksempelvis en lokalavis, hvor konkurrencen er anderledes, og avisen skal fyldes ud på en anden måde?

Denne problemstilling undersøger vi i dette projekt, hvor vi ønsker at se nærmere på eksklusivitet som et nyhedskriterie ud fra et lokaljournalistisk perspektiv. Ud fra vores indsamlede resultater vil vi diskutere, om solohistorier spiller en anden rolle på lokalt plan og på den baggrund diskutere, om der hersker en række andre journalistiske spilleregler internt såvel som eksterne hos medier på henholdsvis et lokalt og nationalt plan. I den forbindelse har vi udarbejdet følgende problemformulering:

1.1 Problemformulering

- *Hvilken betydning har eksklusivitet og solohistorier for lokalaviser og deres journalister, og er der en forskel sammenlignet med nationale medier?*

Første del af problemformuleringen vil blive besvaret gennem vores analyse, mens den sidste del lægger op til en diskussion, hvor eksklusivitet og dets betydning sammenlignes på tværs af henholdsvis lokale og nationale medier. Vi vil altså kun konkludere på første del af problemformuleringen, mens vi vil forholde os mere reflekterende til den komparative del af spørgsmålet. Projektet tager udgangspunkt i Ida Willigs definition af eksklusivitet samt begreberne solohistorier og solo-nolohistorier, hvilket alt sammen vil blive præsenteret og beskrevet yderligere i projektets teoriafsnit.

2.0 Tidligere forskning

I problemfeltet har vi forsøgt at skitsere en række overordnede studier af nyhedsproduktioner, og hvad der får betydning i forbindelse med til- og fravalg af nyheder. I følgende afsnit vil vi redegøre mere detaljeret for tidligere forskning, der mere specifik har forholdt sig til emnet eksklusivitet. Der findes nemlig generelt kun få danske eksempler på produktionsstudier og medieetnografier, der beskæftiger sig med produktionen af nyheder og hverdagspraksisserne i journalistik (Gravengaard, 2011: 43). Vi vil alligevel give et overblik over den tidligere forskning, som vi emne- og interesse-mæssigt lægger os op af for på den måde at tydeliggøre, hvilket afsæt vores projekt har i forhold til videns- og forståelsesramme.

Dette projekt tager udgangspunkt i Ida Willigs teori om, at eksklusivitet udgør et sjette nyhedskriterium. Dette udgør kun en mindre del af Willigs ph.d.-afhandling, der betragtes som den første egentlige danske nyhedsetnografi (Gravengaard, 2010: 46). Vi vil i dette projekt udelukkende fokusere på eksklusivitet og modsat Willig undersøge, hvad dette betyder blandt journalister og redaktører på danske lokalaviser. Vi er bevidste om, at vi med projektet undersøger en praksis, der tidligere er blevet

undersøgt, men vi vil forsøge at bidrage med ny viden på området ved at implementere en mere lokaljournalistisk vinkel, hvor eksklusivitet som kriterium undersøges på lokalt plan, hvorefter der diskuteres forskelle og ligheder i forhold til nationale medier.

Ifølge Gitte Gravengaard, der i sin ph.d.-afhandling har haft et særligt fokus på journalistiske fravalg i nyhedsproduktion, er der inden for den samlede forskning af praktisk nyhedsproduktion to overordnede og dominerende hovedtemaer. Det ene tema behandler forholdet mellem struktur og aktør, altså forholdet mellem den enkelte journalist og en medieinstitution. Det andet tema er, hvordan forskeren anskuer selve nyhedsarbejdet (Gravengaard, 2010: 32).

Den nyeste forskning i nyhedsproduktion har modsat tidligere ikke et ensidigt fokus på enten aktøren eller strukturen, og forskningen er i høj grad inspireret af nyere sociologisk teori af eksempelvis Anthony Giddens eller Pierre Bourdieu. Ud fra dette antages det, *“at der eksisterer en dialektisk relation mellem struktur og aktør, hvor de to påvirker og påvirkes af hinanden”* (ibid.: 40). Det er netop dette forhold, som vi med projektet ønsker at undersøge.

Ligesom Ida Willig, betragter vi med udgangspunkt i Pierre Bourdieus feltbegreb journalistikken som et felt, hvor der kæmpes om de bedste positioner på de danske nyhedsredaktioner. Det er altså en generel kulturanalyse, vi foretager os, når vi undersøger, hvordan eksklusivitet konstrueres som nyhedsværdi i praksis, og om der er forskel i dette på henholdsvis nationalt og lokalt plan. Vores empiri består udelukkende af interviews og observationer fra lokale medier, mens vi benytter væsentlige pointer fra Gravengaard og Willig om eksklusivitet på nationale medier for at kunne diskutere forskelle og ligheder i eksklusivitets rolle og betydning.

3.0 Teori

I besvarelsen af vores problemformulering benytter vi teori, der udpensler eksklusivitetsbegrebet samt de klassiske nyhedskriterier. Det gør vi for at kunne påvise de mulige konflikter, der er mellem journalisternes syn på de prestigefyldte solohistorier, og det som man med nogle klassiske forståelser vil betegne som god journalistik. For yderligere at kunne vurdere, hvorvidt eksklusivitetskriteriet har en

påvirkning på de journalistiske produktioner, har vi inkluderet Gaye Tuchmanns definitioner af "hårde og bløde nyheder". Ydermere arbejder vi ud fra sociologisk analyseramme, der benytter Pierre Bourdieus nøglebegreber inden for sin feltteori. Vi ser således det journalistiske felt som et spil, hvori der kan herske forskellige spilleregler og opfattelser af, hvad der er god og dårlig journalistik. Disse opfattelser skal gøre det muligt at sammenligne den lokale journalistik med den nationale.

3.1 De fem nyhedskriterier

Det er en næsten en umulig opgave at definere, hvad der er god nyhedsjournalistik. Dog vil vi forsøge at indkredse en af de mere gængse forståelser af det, og til det benytter vi de fem klassiske nyhedskriterier, der er udarbejdet af Trine Østlyngen og Turid Øvrebo og som er præsenteret bogen i 'Journalistikk'. Her beskriver bogens forfattere at man kan ty til *nyhedskriterierne*, hvis man skal bruge værktøjer, der kan hjælpe med at vurdere, hvornår nyheder har kvalitet og relevans. Fem kriterier som alle journalister indlæres lige fra den spæde begyndelse på journalistuddannelserne, men som ifølge Ida Willigs ikke som sådan bliver direkte italesat i den journalistiske hverdagspraksis (Willig, 2011:67).

Herunder følger en kort beskrivelse af de fem nyhedskriterier, men i læsningen af dem, er det vigtigt at huske, at de er meget åbne for fortolkning. Handgaard, Simonsen og Steensen skriver således, at:

"Nyhedskriteriene er ikke skrevet i stein. Ulike redaksjoner tolker og veker de ulike kriteriene forskjellig, ikke minst med utgangspunkt i mediets målgruppe" (Handgaard mf.,2013: 59).

Væsentlighed: Dette kriterie er forankret i hvad, der kan betragtes som mediernes samfundsansvar, og det er knyttet til ideen om mediernes centrale rolle og vigtighed i vores demokrati. Nogle af demokratiets allervigtigste elementer er ytringsfrihed og informationsfrihed, og i relation til dette og førstnævnte, bør man i nyhedsproduktion stræbe efter at prioritere nyheder med demokratisk betydning eller samfundsmæssig relevans (Ibid.: 45).

Identifikation: For at en nyhed skal vække interesse hos modtageren kræver det, at man skal kunne identificere sig med problemstillingen eller sætte sig ind i nogle af sagens hovedpersoners virkelighed. Kriteriet relaterer sig til en nyheds sociale, kulturelle og geografiske nærhed. For at formå at leve op til identifikationskriteriet forsøger journalister ofte at lave cases, hvor enkeltpersoners situation kan symbolisere og personificere den større problematik og dermed gøre det lettere for modtageren at relatere sig til (Handgaard mf.,2013: 50).

Sensation: Der er ingen nyhedsværdi i, at alt er det samme, og derfor er det også et nyhedskriterium, at en nyhed rummer noget, der afviger fra det normale. Afvigelser fra normalen kan have mange forskellige grader, og som alle andre kriterier er det forbundet med en stor skønsesmæssig vurdering i forhold til, hvorvidt en nyhed opfylder dette kriterie (Ibid.: 53).

Aktualitet: At nyheder skal være aktuelle har altid været et kriterie, da de skal være helt friske for at have relevans. Med en stigende digitalisering er begrebet dog i forandring, da mulighederne for hurtig formidling og publicering er øget markant. Den stigende konkurrence mellem medierne på dette område gør, at en nyhed bliver vigtig alene i kraft af, at der er noget, som foregår lige nu. I den anden ende af spektret af aktualitet finder man begivenheder, der fandt sted for længe siden, men som på grund af de rette forudsætninger kan have aktuel relevans (Ibid.: 54).

Konflikt: Dette kriterium skal forstås på to måder. Først og fremmest er det de forskellige konflikter i samfundet, som optager journalisterne, og som også har nyhedsværdi. Dernæst skal det forstås som en drivkraft i fortællingen, der skal gøre nyhedsartiklen interessant, spændende og dermed læseværdig. I den anden forståelse af konflikter kan man skelne mellem to former for konflikt. Ydre konflikter, der finder sted personer imellem, og indre konflikter, som omhandler dilemmaer eller valg, som personer eller organisationer står overfor (Ibid.: 57).

3.2 Eksklusivitet som et sjette nyhedskriterium

Medieforsker Ida Willig mener, at disse ovenstående fem nyhedskriterier er suppleret af et sjette, nemlig eksklusivitetskriteriet. Det er centralt for den videre forståelse af, hvordan dette kriterie har en indvirken på journalisternes virke, at det klargøres,

hvordan Willigs begreb skal forstås. Begrebet fremlægges i bogen "Bag nyhederne" (2011). Det er et kriterie, der ikke på samme måde er anset som et af de gængse nyhedskriterier, men, som ifølge Willig, alligevel spiller en betydende, underliggende rolle på de danske nyhedsredaktioner. Hun betegner dette som *eksklusivitetskriteriet*.

Via interviews og observationer på danske nyhedsredaktioner er Willig kommet frem til, at jagten på eksklusivitet i nyhedsproduktion gennemsyrrer den danske nyhedsjournalistik. Hun eksemplificerer det med, at hvis en redaktør har fornemmelsen af, at en journalist kan bringe en solohistorie, vil denne nyhed med stor sandsynlighed blive opprioriteret, selvom den måske ikke nødvendigvis er dagens mest væsentlige eller aktuelle historie (Willig, 2011:171). Dermed bliver det altså et kriterie i den forstand, at det bliver et element, der spiller en vigtig rolle i, hvordan prioriteringen af nyheder foregår i redaktionernes dagligdag.

Målet for eksklusivitetskriteriet er at producere solohistorier, hvilket er en historie, der har en tydelige ene-afsender hos ét enkelt medie, der fandt frem til nyheden på egen hånd og bragte den selv, men som samtidigt anerkendes tilstrækkeligt af de konkurrerende medier til, at de efterfølgende viderebringer nyheden. At historien tages op af andre medier er vigtigt, da historien ellers betegnes som en solo-nolo, hvilket langt fra har den samme prestige (Ibid.: 170). Med andre ord er solohistorien et journalistisk ideal, og det gælder både for journalisterne og for deres medier (Gravengaard, 2010: 118).

Blandt danske journalister og nyhedsredaktioner har solohistorierne en høj symbolsk værdi, og evnen til producere disse er central i forhold til journalisternes selvforståelse samt i den måde, hvorpå de vurderer hinanden internt. Det viser, ifølge undersøgelsens adspurgte journalister, en høj faglighed og en forståelse af det journalistiske felt, hvor det anses som en vigtig egenskab at undre sig over forskellige forhold og undersøge denne undring videre mod en mulig historie (Willig, 2011: 178). En af bogens citerede journalister udtaler, at det i hans/hendes optik i høj grad er evnen til at producere egenhistorier, der definerer ens journalistiske evner. Denne egenskab er i journalistisk selvforståelse essentiel for at kunne betragtes som en dygtig journalist. Man kan være en formidler, der blot tager sig af udstukne opgaver,

hvilket anses som let, eller en ægte journalist, der er i stand til selv at finde historierne og dermed bedrive ægte nyhedsjournalistik. (Willig, 2011: 179).

Jagten på solohistorier er ikke kun noget, som journalisterne opfatter som vigtig i forhold til deres egen selvforståelse eller den kollegiale anerkendelse. Det er også noget, som de oplever at blive belønnet for fra redaktionsledelsens side. Enten ved deciderede forfremmelser og fordele afledt af en given produktion, eller en større redaktionel frihed med tildeling af "federe" historier eller længere deadlines med mere tid til dybdegående research ((Willig, 2011: 179).

Willig fremhæver, at eksklusivitetskriteriet i udpræget grad er et kriterie, der har betydning internt i journalistikkens verden, men som ikke har den store betydning for dem, som forbruger nyhederne. Det skyldes, at læserne sjældent har et overblik over, hvornår en historie er lavet eksklusivt af et medie. Alligevel har det en massiv betydning for de danske journalister og deres arbejde. Det at være dagsordensættende og ikke blot videregive andres nyheder er en kvalitativ professionel norm, der har en stor betydning for den journalistiske selvværd (Ibid.: 180).

Gitte Gravengaard har i udarbejdelsen af sin bog "*Journalistik i praksis*" fokuseret på særligt fravalg i nyhedsprocessen, hvor hun via en række spørgeskemaer til journalister på danske dagblade fik et indblik i journalisters forhold til egenhistorier. Her svarede 59 procent af de adspurgte, at de var overvejende enige i udsagnet om, at solohistorier er vigtige at have som journalist (Gravengaard, 2010: 120). Ud fra både Willig og Gravengaards undersøgelser fremkommer altså en klar journalistisk diskurs om, at solohistorier er lig med god journalistik, hvilket også får en betydning for, hvem der automatisk bliver gode og dygtige journalister. Derudover har det betydning for avisen som organisation, da egenhistorier kan være med til skille en avis ud fra sine konkurrenter og på den måde være med til at sætte dagsordenen (Gravengaard, 2010: 121).

3.3 Tuchman: Hårde vs. bløde nyheder

Journalistikken arbejder til dagligt med en enorm mængde af råmateriale i form af begivenheder i samfundet, der potentielt kan blive til en nyhed. Disse begivenheder besidder hver især mere eller mindre værdi for henholdsvis læseren og avisen selv. Komplexiteten i at udvælge hvilke begivenheder, der har værdi nok til at blive en af dagens nyheder, kan reduceres ved at inddele dem i *hårde* og *bløde nyheder* (Willig 2011: 163). Forståelsen for, hvordan nyheder kategoriseres på en avis, er essentiel for forståelsen af spillereglerne internt på redaktionerne og for at forstå og kunne analysere på, hvordan eksklusivitet vægter i forhold til, hvad der er prestigefyldt at skrive for en journalist.

På en avis vil de hårde historier typisk danne overskrifter og generelt placeres forrest i avisen, mens de bløde historier placeres længere inde i avisen eller tilhører en mere specifik sektion. Gaye Tuchman stiller hårde og bløde nyheder op som hinandens antiteser og direkte modpoler (Tuchman 1973: 113). Hårde nyheder er, ifølge Tuchman, i første omgang interessante for alle og lægger op til nærmere analyse og diskussion. Historier, der beskriver politiske forhold i ind- og udland, oplysninger om krig, og nyheder der beretter om trafikuheld, er alle arketyper på hårde nyheder. Bløde nyheder kan derimod være historier, der eksempelvis beskriver byens gladeste buschauffør eller moderen, der lige har født trillinger. Ofte går også portrætter og artikler omhandlende livsstil ind under samme kategori og er tydeligt adskilt fra resten af nyhedsbilledet i en avis, da de gerne optræder i specifikke sektioner (Tuchman 1973: 114).

Ved en rundspørge af nyhedsværter fandt Tuchman frem til en konsensus om, at hårde nyheder objektivt set er interessante for alle mennesker i alle lag af samfundet, mens bløde nyheder er interessante, fordi de som oftest omhandler mennesker (Tuchman 1973: 114). Samtidig fandt Tuchman frem til, at de hårde historier danner grundlag for nyheder, som befolkningen har krav på at blive informeret om. Modsat taler de bløde historier mere til de menneskelige værdier som empati og glæde og bidrager til, at avisen også appellerer til det enkelte individs følelser (Ibid.).

Hårde nyheder er i grove træk kategoriseret som vigtige informationer, hvor bløde nyheder blot er interessante. På trods af at det kan hjælpe en nyhedsredaktion med at reducere mængden af begivenheder ind i de to kategorier, mener Tuchman, at problemet ikke forsvinder, da disse som regel overlapper hinanden. Hvor en historie i et medie kan være kategoriseret som en hård nyhed, kan den i et andet være en blød nyhed (Tuchman 1973: 114).

En anden måde at definere hårde og bløde nyheder på er at undersøge arbejdsgangen med historierne. Hårde nyheder er, ifølge Tuchman, mere flygtige end de bløde. Hvis en journalist ikke arbejder hurtigt nok med en hård historie, vil den hurtigt blive forældet, og derfor skal den gerne optræde i nyhedsstrømmen enten samme dag eller dagen efter, da gamle nyheder blot er information (Ibid.: 118). Man kan tale om, at halveringstiden på visse nyheder er betydeligt lavere end andre, hvilket også er med til at adskille dem som henholdsvis hårde og bløde. Bløde nyheder er knap så flygtige. Disse berører som oftest begivenheder, der har fundet sted for længere tid siden, og som ikke kræver samme intense arbejdsgang med at få indsamlet information. Denne måde at skelne mellem hårde og bløde nyheder tager udgangspunkt i arbejdet med, hvad Tuchman kalder; ikke-planlagte-, forudplanlagte- og uplanlagte begivenheder.

Ikke-planlagte begivenheder er som oftest vigtige sager, hvor journalisten skal undersøge og analysere begivenheden i længere tid, hvor udgivelsesdatoen altså ikke er fastlagt fra starten. Udgivelsesdagen afhænger af, hvornår sagen synes godt nok gennemarbejdet, eller der findes nye vigtige informationer, der fuldender historien (Ibid.). Som oftest er ikke-planlagte begivenheder bløde nyheder, men der findes undtagelser. Et eksempel er sagen med Panama-Papirerne, som er en hård nyhed grundet en relevans for samfundet. Disse nyheder krævede at blive behandlet som ikke-planlagte nyhedshistorier grundet sagens store mængde data, der skulle undersøges, hvorfor det ikke var muligt forhastet at bringe en eller flere historier. Dokumenterne i den sag blev undersøgt af 400 journalister i mere end 80 lande før en afsløring fandt sted i medierne verden over. Som oftest er det dog bløde nyheder, der vil være skrevet ud fra ikke-planlagte begivenheder, da de ikke kræver en hurtig udgivelse men gerne en længere gennemarbejdelse.

En *forudplanlagt begivenhed* danner til gengæld gerne grundlag for de hårde nyheder. I sager som eksempelvis en retssag, der skal afgøres på en bestemt dato, vil journalisten vide, at der helst skal ligge en nyhed klar på samme dag eller gerne dagen efter. På denne måde afstemmer journalisten arbejdet med begivenheden op til dagen, hvor der forventes at opstå en hård nyhed på baggrund af en sag (Ibid.: 118). Bløde nyheder kan dog også opstå på baggrund af forudplanlagte begivenheder. Disse kan typisk være forbundet med højtider som jul og påske, og ligeledes begivenheder som kendte fødselsdage eller planlagte royale begivenheder.

Uplanlagte begivenheder skaber derimod udelukkende hårde nyheder. Uplanlagte begivenheder er altid uventede og kræver øjeblikkelig undersøgelse samme dag eller dagen efter. Disse begivenheder kan ikke forudses, og en sådan nyhed forældes hurtigt. Her er der tale om begivenheder som kriminalitet, brand, ulykker og nationale kriser. I kølvandet på de hårde nyheder fra uplanlagte begivenheder, kan der ofte opstå en række bløde nyheder, som eksempelvis baggrundsstof (Ibid: 119).

Ifølge Tuchmans teori er der altså nogle generelle tendenser i forhold til, hvor og hvornår en artikel bliver udgivet i en avis. Der defineres ikke nødvendigvis, hvad der er god eller dårlig journalistik, men teorien tegner et tydeligt billede af hvilke historier, der generelt set er mest prestigefyldte, og hvad der havner på forsiden.

3.4 Lokaljournalistik i dansk kontekst

Et af de væsentlige områder, hvor vores forskning adskiller sig fra den tidligere forskning, er, at vi forsøger at undersøge eksklusivitetskriteriets påvirkning på lokalaviser. Derfor inddrager vi pointer fra rapporten 'Lokal- og regionalmediers rolle i lokalområder' (2017). Det gør vi for at blive klogere på de anderledes vilkår i forhold til opmærksomhed, ressourcer og kilder, som lokalmedierne og deres journalister oplever. Vi har en formodning om, at de anderledes vilkår kan have en indflydelse på eksklusivitetskriteriets betydning i den daglige praksis på de lokale medier.

I rapporten undersøges tilstanden i de lokale og regionale medier efter en årrække med nedgang i oplag, annoncer og opmærksomhed. Tilværelsen som lokaljournalist medfører nogle andre vilkår end i lignende stillinger på de større og mere udbredte aviser. På disse små lokale medier påkalder journalisternes arbejde sig langt fra den

samme opmærksomhed, som hvis de skrev for større, nationale medier. Størstedelen af lokalmediernes og deres journalister dækker områder langt fra det nationale magtcenter. Journalisterne skal her finde og afdække nyhederne i lokalmiljøet, samtidig med at de også skal forholde sig til den samfundsmæssige- og kulturelle kontekst og følge de journalistiske normer om tilstræbt objektivitet og neutralitet (Andersen et al., 2017: 2).

Undersøgelsen bygger på tre forskellige typer af lokalområder: Esbjerg, Fredericia og Nordfyn. Det er vigtigt at understrege, at der i undersøgelsens resultater er nogle forskelle områderne imellem. Eksempelvis er dækningen i Esbjerg mere lokalt fokuseret, og her favoriseres lokalområdet også mere, end det bliver gjort på Nordfyn og i Fredericia (Ibid.: 4). På trods af at der naturligvis er nogle forskelle fra lokalmedie til lokalmedie, og fra visse geografiske områder til andre, så har undersøgelsen nået frem til en række resultater, der er definerende for lokaljournalistikken. Dem præsenterer vi her:

- Journalister og redaktører på lokalmedier har et både professionelt og interessebåret engagement for det område, som de dækker i deres journalistiske virke, og de fleste bor også i området selv. Alligevel omhandler kun omtrent halvdelen af nyhederne specifikt det givne område, hvor den anden halvdel omhandler et nationalt fokus eller er uden geografisk fokus (Ibid.: 2). 41 procent af nyhederne har et entydigt fokus på det kommunale område, mens 9 procent fokuserer på det regionale område. De sidste 50 procent fokuserer på et mindre geografisk område, har intet geografisk fokus eller har et større nationalt dansk fokus (Ibid.: 4). Der er altså, ifølge rapporten, en del nyheder, der ikke er relevante i forhold til befolkningens tilhørsforhold til lokalområderne.
- Dagsordensættende nyheder er, ifølge rapporten, stort set fraværende. Borgerne efterspørger en mere gravende og kritisk journalistik, mens journalisterne modsat er af den holdning, at den kritiske journalistiske tilgang ligger implementeret i de rutineprægede opgaver (Ibid.: 3). Rapporten konkluderer, at lokalmediernes blanding af både mindre- og mere arbejdskrævende nyheder passer nogenlunde med, hvad danskerne generelt giver udtryk for at ønske, men altså falder udenfor det ønskede, når det gælder historier, der graver kritisable forhold frem (Andersen et al., 2017: 4).

- Lige over halvdelen (52 procent) af nyhederne i lokalmedierne kan klassificeres som servicejournalistik, knap en tredjedel (32 procent) som rutinstof, 16 procent er baseret på telegrammer og tæt på ingenting (0,1 procent) som reel fokusjournalistik (Ibid.)
- En stor andel (74 procent) af de undersøgte mediers nyheder bliver præsenteret uden kausale faktorer som løsninger eller årsager. Når der i sjældne tilfælde bliver fundet årsager, løsninger eller bliver placeret et ansvar for problemerne, så er fokuset stærkt lokalpatriotisk (Andersen et al., 2017: 4). Oftest placeres problemers ansvar på aktører uden for området, der dermed fratager lokalområdet sin egen skyld, mens løsningerne ofte peger indad på lokalområdet selv på positiv vis. Nyhederne med et mere nationalt fokus gør det modsatte og har altså en defavoriserende tilgang til Danmark (Ibid.: 2).
- Rapportens ophavsmænd mener, at lokaljournalistikken, ud fra de cases de har udvalgt og undersøgt, fremstår uden skarpe kanter. Med det menes, at de i forhold til deres lokalområde hverken er meget kritisk undersøgende, specielt forklarende eller overdrevet favoriserende. De påtager sig først og fremmest en informerende rolle om begivenheder og er de gatekeepere, der sorterer hvilke nyheder, der skal bringes videre til lokalområdets borgere. Lokalmedierne befinder sig stort set i et lokalt vakuum uden konkurrence fra større nationale aktører og kan derfor siges at fremstå som de eneste alternativer på lokalnyhederne (Andersen et al., 2017: 4).

3.5 Bourdieu: Nyhedsproduktion i et feltperspektiv

Med projektets overordnede problemstilling ønsker vi at undersøge spørgsmålet om, hvorfor noget bliver til nyheder frem for noget andet, men også hvordan et medie og deres journalister ser deres egen position i hele nyhedskredsløbet, og om det spiller en rolle for produktionen og redigeringen af de konkrete nyhedsprodukter. For at komme dybere ned i dette benytter vi Pierre Bourdieus begreb *felter* som en analysestrategi til at åbne op for at se på journalistikken som felt. Ligesom Ida Willig bruger feltteorien til at beskrive den journalistiske arena som et spillerum og aktørerne som spillere, vil vi også bruge teorien til at hjælpe os med at få en forståelse af det spil, der sker mellem journalisterne i deres professionelle felt. Vi vil altså bruge en spilmetafor til at forklare og forstå vigtigheden af eksklusivitet, når det kommer til positioneringen aktørerne imellem.

Et *felt* er, ifølge Bourdieu, en arena, hvori bestemte normer og værdier hersker. Disse normer og værdier hersker uafhængigt af de aktører, der færdes i feltets bevidsthed eller vilje. Positionerne eksisterer gennem de bindinger, altså regler eller normer, som de selv påtvinger aktørerne og institutionerne, der udfylder de givne positioner (Bourdieu, 2015: 30). Det vil altså sige, at hvis vi kigger på det journalistiske felt, så er aktørerne heri journalisterne, og de normer og regler, der hersker mellem journalisterne, er dannet ud fra positionerne journalisterne imellem. Og disse positioner eksisterer gennem reglerne og normerne, der er en del af den givne position som journalisten indtager.

For at forstå feltet kan man kigge på den kapital, som aktørerne i et givent felt er i besiddelse af. Bourdieu arbejder med tre primære former for kapital: den sociale, den kulturelle og den økonomiske (Jävinen, 2013: 372). At have en stor kapital, på et af ovennævnte områder, betyder, at man har stor viden, som kan bruges i feltet. Den kulturelle kapital dækker over uddannelse, finkulturelle færdigheder samt en beherskelse af den givne kulturs koder. Man skal altså kunne begå sig i samfundets magtfelt og være i besiddelse af nok viden om historie, politik og kultur til dette (Jävinen, 2013: 372). Den økonomiske kapital er kendetegnet ved at beskæftige sig med penge og materielle ressourcer (Ibid.). Har man altså mange penge eller ejer mange værdifulde ting, er denne kapital stor. Ved social kapital er der fokus på de ressourcer, en aktør har i forhold til at være medlem af en bestemt gruppe eller klub (Ibid.). Der findes dog også en fjerde type kapital. Denne kalder Bourdieu for symbolsk kapital (Ibid.). kapitalformen kan ses som en overordnet kapital. De andre former for kapital transformeres til den symbolske, når de er legitime på et givent felt. Det vil sige, at alt efter hvilken arena man færdes i, kan den symbolske kapital være anderledes. I en given arena kan det eksempelvis give prestige at vide en masse om børnepasning, hvor det i et andet felt vil være irrelevant.

Udover at aktørerne i forskellige arenaer har forskellig kapital, så ser og arbejder aktører også ud fra det, som Bourdieu beskriver med begrebet habitus (Jävinen, 2013: 372-373). Habitus er forbindelsen mellem aktørers positioner i sociale rum og aktørernes positioneringer. *“Habitus er et system af varige men foranderlige dispositioner, gennem hvilke agenterne opfatter, bedømmer og handler i verden.”* (Jävinen, 2013: 372). Det vil altså sige, at den objektive virkelighed, som et individ

oplever, spiller sammen med de valg og forestillinger, det samme individ har om sine muligheder. Dette forhold er, ifølge Bourdieu, dialektisk. Et eksempel er køn. En kvinde er født ind i en historisk og kulturel kontekst, der har skabt nogle strukturer, der gør, at hun tror, at hun skal være skrøbelig, fin og passiv. Jo mere hun selv efterlever disse strukturer, des mere er hun selv med til at fastholde dem (Ibid.: 374). Habitus er altså et sammenspil mellem de strukturer, der binder et individ, og de valg, et individ tager.

Individer begår sig i forskellige felter. Felter er som før nævnt arenaer med forskellige regler og kulturer, dette kalder Bourdieu for *doxa*, altså den virkelighedsopfattelse, der er i et givent felt (Bourdieu, 2015: 37). Et eksempel i det journalistiske felt kan være spørgsmålet om, hvad er en god, og hvad er en dårlig historie? Normer og diskurser er med til at definere det, for journalisten, objektive svar. Kobles det til spørgsmålet om, hvorvidt eksklusivitet og en solohistorie er en prestigefyldt ting, afhænger det måske af det journalistiske felt, man befinder sig i. Det er altså alt sammen en del af feltets *doxa*.

Når en spiller accepterer et felts *doxa* og tager spillet i feltet alvorligt, beskriver Bourdieu det med begrebet *illusio* (Jävinen, 2013: 370-380). En *illusio* består så længe en given aktør i et givent felt deltager i kampen deri. *Illusio* er altså nødvendig for at et felt kan bestå, da det er selve overbevisningen om, at et givent spil er værd at spille. Hvis en given aktør i et felt begynder at sætte spørgsmålstejn ved spillereglerne, vil feltet stoppe med at eksistere.

Bourdieu præsenterer samtidig begrebet *symbolsk vold*. Symbolsk vold foregår mellem aktørerne, hvor én aktør vil indtage en dominerende position, mens en anden modsat vil indtage en domineret rolle. Denne dominans foregår med fuld accept fra aktørerne, fordi strukturerne, der er med til at skabe dominansen, ses som objektivt acceptable og godtages fra begge parter uden videre refleksion (Bourdieu, 2015: 39). Et eksempel i forhold til vores problemfelt kan være, at en journalist, der har fået opbygget sig en del prestige inden for sit felt har nemmere ved at bestemme, hvilke historier, der skal køre og hvilke, der ikke skal. Her vil en domineret aktør ikke på samme måde have nær så meget at skulle have sagt. Årsagen til dette kan blandt andet findes i den kapital, som en given aktør har.

Det journalistiske felt bliver, ifølge Bourdieu, påvirket af kræfter både internt i feltet via det ovennævnte begreb symbolsk vold, men samtidigt er det også et felt med en lav autonomi (Bourdieu, 2015: 43). Det vil mere uddybende sige, at det er et felt, hvor de interne spilleregler, altså doxaen, og den anerkendte kapital ikke kun er defineret ud fra interne magtkampe, men også i høj grad påvirkes af eksterne logikker i samfundet. Specielt påvirkes det journalistiske felts doxa af de økonomiske og kommercielle logikker. Et eksempel kan være, at et medie i stor grad vurderes på baggrund af eksempelvis læsertal og salgstal. Det er værdier hentet fra et mere økonomisk felt, og dermed ikke nødvendigvis noget, der som sådan er med til at vurdere, om journalistikken har kvalitet.

I forlængelse heraf er det vigtigt at påpege, at nogle journalistiske felter har større autonomi end andre. Mere niche-agtige medier som Kristeligt Dagblad kan ofte have større autonomi end mere kommercielle medier som eksempelvis Politiken og Berlingske. En stor konkurrencefaktor mellem de journalistiske felter er at blive læst, set og hørt mest, men en del af konkurrencen medierne imellem ligger også i at være med til at bestemme, hvilke normer, der fastholder en læser. Det kan eksempelvis være ideen om at være de første med en historie (Ibid.: 44).

Feltbegrebet er ifølge Ida Willig først og fremmest et analytisk begreb, der giver mening i mødet med konkret empiri. Overordnet arbejder projektet med det journalistiske felt, og mere specifikt fokuseres der på nyhedsfeltet herunder et lokaljournalistisk felt. Med projektets feltperspektiv vil vi forsøge at afdække det selvfølgelig i forhold til eksklusivitet i nyhedsproduktionen. Vi vil se nærmere på, hvordan meget af det, der bliver taget for givet, er naturaliseringer af en række bagvedliggende interessekampe.

4.0 Metode

I dette afsnit vil vi redegøre for vores metodiske valg i forbindelse med besvarelse af projektets problemformulering. For at besvare denne har vi valgt at benytte os af en række kvalitative interviews samt deltagerobservation, hvilket vil blive uddybet i de efterfølgende afsnit. Sammenfattende kan vores forskningsdesign betegnes som en nyhedsetnografisk feltanalyse.

4.1 Kvalitative Interviews

Vi har valgt at undersøge vores problemformulering ud fra en empiri, der primært er bestående af interviews med journalister og redaktører fra forskellige medier. Vi har valgt det kvalitative interview som den grundlæggende metode, fordi vi ønsker at få en større forståelse for de journalistiske processer gennem journalistens og redaktørens egne øjne. Vi vil gerne opnå en dybere forståelse af arbejdsprocessen på de udvalgte medier, og vi vil gerne have indblik i de tanker, som journalister og redaktører selv gør sig, når de vælger historier til og fra. Derfor er de kvalitative interviews en oplagt metode (Bryman, 2016: 494).

Vi har valgt at lave kvalitative interviews, da vi er interesserede i en dybere forståelse af arbejdsmetoderne, som de udvalgte kilder bruger. Vi er interesserede i at kunne stille uddybende spørgsmål og have muligheden for at gå en anden vej end planlagt, hvis det viser sig relevant i den givne interviewsituation. Derudover kan det kvalitative interview give os muligheden for, at kilderne selv kan komme med viden, vi ikke på forhånd var klar over, hvilket kan vise sig at være relevant for emnet (Ibid.: 397).

4.2 Semistrukturerede interview

Vi anvender i projektet den semistrukturerede interviewform, da denne form for interview arbejder dels med en medbragt, løs interviewguide og samtidigt giver plads til opfølgende og impulsive spørgsmål, der kan vise sig relevant i løbet af interviewet (Ibid.: 468). Vi har valgt denne interviewform, fordi den giver plads til, at interviewpersonen kan komme med indskydelser, der fremstår relevant, og fordi interviewerens kan stille opfølgende spørgsmål samt nye spørgsmål. Som interviewere har vi på forhånd en række temaer og specifikke spørgsmål, som vi anser som vigtige at få besvaret, og da vi er flere forskellige, der har udført interviewene, er en guide over temaer eller overordnede spørgsmål et godt værktøj. Vores udarbejdede interviewguide (bilag 1) indeholder en række generelle spørgsmål, nogle af spørgsmålene er udarbejdet specifikt til journalisten og andre til redaktøren. Der er dog ikke på forhånd bestemt en rækkefølge, hvori spørgsmålene vil blive stillet, da de enkelte interviewsituationer kan variere meget fra sted til sted, men ved at lave en fælles interviewguide sikres det, at der skabes en ensartethed i interviewene, mens der stadig er plads til afstikkere.

4.3 Livsverdensinterview

Som Ida Willig konkluderer i bogen 'Bag om nyhederne', indbefatter den journalistiske praksis en lang række forforståelser og tavs viden (Willig, 2011: 65). Nyhedskriterierne bliver eksempelvis sjældent italesat direkte, og for mange journalister ligger selve udvælgelsen af gode historier og fravalget af dårlige så at sige på ryggraden. Dette får naturligvis betydning for, hvordan vi er gået ind til vores interviews med journalister og redaktører.

I forhold til at give nyhedskriterierne, herunder eksklusivitetskriteriet, forklaringskraft pointerer Willig, at der skal udvises forsigtighed.

"I stedet må vi stille kritiske spørgsmål til nyhedskriterierne: Hvor kommer de fra, hvordan reproduceres de, hvordan bruges de til daglig, hvilke logikker er de udtryk for, hvordan strukturerer de det journalistiske felt" (Willig, 2011: 65).

Ovenstående får betydning for hvilken tilgang, vi er gået ind til vores interview med, da det kan være svært at få journalister og redaktører til at forholde sig direkte til kriterierne. I stedet prøver vi at få en dybere forståelse af den journalistiske hverdag ud fra konkrete eksempler fra interviewpersonernes livsverden. Tanggaard og Brinkmann definerer *livsverden* som *"den verden, vi kender og møder i hverdagslivet. Det er verden, som den fremtræder for os i en direkte og umiddelbar oplevelse forud for, at vi reflekterer eller teoretiserer over verden"* (Brinkmann & Tanggaard, 2015: 31).

Vi vil i interviewene søge præcise beskrivelser af, hvordan bestemte fænomener opleves fra et førstehåndsperspektiv, hvorved vi arbejder ud fra en fænomenologisk tilgang. Vi er i vores tilgang til interviewene ikke på samme måde interesserede i, hvordan fænomenerne italesættes, som socialkonstruktivister og diskursanalytikere ville være mere fokuserede på (ibid.)

4.4 Deltagerobservation

Udover at udføre en række interviews med redaktører og journalister på de udvalgte medier indebærer vores metode og empiriindsamling også deltagelse ved redaktionsmøder hos de af vores udvalgte aviser, der afholder traditionelle

redaktionsmøder. Observationerne skal først og fremmest benyttes som optakt til interviewene for at få et indblik i interaktioner og praksisser, der foregår på de respektive redaktioner, da der på denne måde skabes en fælles referenceramme med de journalister, som efterfølgende skal interviewes (Willig, 2011: 24). Målet med dette er at få en forståelse for meget af alt det usagte på en nyhedsredaktion - normer, værdier, uskrevne regler med mere, som deltagerobservation kan være med til at åbne op for. På den måde kan vi holde en lav abstraktionsgrad på spørgsmålene i vores interviews med journalister og redaktører, da der i stedet kan tages udgangspunkt i vores observationer ved møderne. Netop dét at opbygge en relation til de observerede aktører er væsentligt i forbindelse med de efterfølgende interviews, hvilket også er med til at højne undersøgelsens validitet (Brinkmann & Tanggaard, 2015: 86).

Vores rolle kan betegnes som *tilstedeværende observatør*, hvilket henviser til, at vi nedtoner vores deltagende rolle i møderne (Willig, 2011: 24). For både at have muligheden for at tage grundige noter under observationerne, men samtidig også have mulighed for en naturlig deltagelse i de sociale praksisser, har vi valgt at have to observatører med ved møderne. Vi er bevidste om, at vores deltagerobservation må anses som kortvarig, da både observation og interviews er foretaget inden for en meget afgrænset periode, og derfor har forberedelsen op til været yderst vigtig. Denne proces har indebåret at få indblik i de respektive medier og de artikler, som de interviewede journalister har produceret for at have nogle konkrete produktioner at spørge ind til.

4.5 Udvælgelse af medier og interviewpersoner

Vi har valgt vores kilder med baggrund i vores udvalgte teori. Ida Willig skriver i sin bog *Bag nyhederne* om, hvordan medier positionerer sig forskelligt, og derfor er vi også interesserede i denne forskel. Vi har sat følgende kriterier for udvælgelse af medier, at de skal være skrevne og være nyhedsmedier. Vi har valgt at interviewe både en redaktør og journalist fra hvert medie, fordi vi både er interesseret i, hvilke tanker journalisterne gør sig om at positionere sig blandt resten af redaktionen, men også hvad selve mediet gør for at positionere sig i forhold til andre medier. Af lokalmedier har vi benyttet os Ugebladet Hørsholm, Folkebladet, der dækker dele af Vestegnen, samt Frederiksborg Amts Avis' lokalafdeling, der dækker Hillerød, Allerød og Furesø.

I forhold til de udvalgte medier er der en række forskelle, som er nødvendige at få forklaret. Eksempelvis udkommer Frederiksborg Amts Avis seks dage om ugen, Ugebladet Hørsholm to gange om ugen, mens Folkebladet udkommer en enkelt gang om ugen. Derudover producerer alle tre aviser nyheder til deres netaviser og på den måde, kan det altså generelt siges, at der er tale om en daglig nyhedsproduktion. Der er desuden forskel i antallet af ansatte på de tre aviser, hvor der på Frederiksborg Amts Avis er fem ansatte journalister udover lokalredaktøren, på Ugebladet Hørsholm er der i alt fire ansatte journalister inklusiv redaktøren, mens Heiner Lützen Ank er eneste fuldtidsansatte på Folkebladets lokalafdeling, der dækker Brøndby og Vallensbæk. Derfor blev interviewet med ham også foretaget over telefonen, og der var således ikke en egentlig deltagerobservation på denne avis, da det ikke ville have givet mening, da avisen ikke foretager egentlige redaktionsmøder.

4.6 Metodiske forbehold

Vi er i forbindelse med vores udvælgelse af medier og interviewpersoner bevidste om, at det er nødvendigt med en række metodiske forbehold. I og med at undersøgelsen omfatter tre aviser, er det svært at argumentere for, at vores undersøgelse er repræsentativ for alle lokalaviser. Den viden, som vi opnår, kan ikke nødvendigvis generaliseres, mens vores undersøgelse bærer også i høj grad præg af en subjektivitet i fortolkningen og forståelsen af vores interviews og generelle observationer på de tre medier. Vi er bevidste om, at reliabiliteten i projektet ikke er den samme, som hvis vi eksempelvis havde fundet svar om eksklusivitet gennem en række spørgeskemaer, men det er heller ikke denne type svar, som vi har forsøgt at finde frem til i undersøgelsen.

Derudover er der som tidligere beskrevet markante forskelle på vores udvalgte avisers redaktionelle størrelse samt en forskel i, hvor tit de udkommer. Vi argumenterer dog for, at der generelt er en stor forskel i ovenstående inden for lokalmedier, som er et bredt dækkende begreb. Derfor har vi bevidst valgt lokalmedier, der ud fra ovenstående parametre var forskellige for at finde frem til en række fælles mønstre i forhold til begrebet eksklusivitet.

5.0 Analyse:

5.1 Spillereglerne på en lokalavis

Vi har valgt at udfolde felterne for hvert lokal medie ved hjælp af Bourdieus begreber og teori. Vi vil argumentere for, at det er en relevant inddragelse, da det vil give os mulighed for at se hvilke spilleregler journalistikken på hvert enkelt medie eller felt, skal holde sig indenfor. På den måde kan det hjælpe os med at få en opfattelse af, hvordan det eksklusive kommer i spil på de lokale medier, men samtidigt også på hvilke præmisser det lever. Vi vil altså prøve at forstå hvilken habitus de lokale journalister har med i baggaen.

5.1.1 Hørsholm Ugeblad

Vores interviews med henholdsvis journalist Morten Timm og redaktør Fred Jacobsen skal give en bredere forståelse for doxaen i det lokale felt på avisen, og på samme måde skal det bidrage til sammenligning af de forskellige spilleregler lokalaviserne imellem.

Gennem interviewet med Morten Timm kan vi se en tendens til et doxa, hvor der fra avisens side er fokus på, at netavisen skal være hurtigt ude med det nyeste stof og reagere på uplanlagte nyheder. Derudover er der et stort fokus på de hårde nyheder, men samtidigt også et fokus på at mediet skal fungere som et serviceorgan for borgeren. Dette kommer blandt andet til udtryk i citatet herunder:

”Men det er vores rolle som lokal avis, er jo, at informere borgerne omkring hvad der sker i kommunen. Nyheder fra de politiske beslutninger, som påvirker enten lokalområdet eller borgernes hverdag, eller på anden måde en udvikling som berører folk” (bilag 2).

Citatet viser, hvordan spillereglerne er på feltet, altså doxaen. Det er en del af lokalavisens doxa at oplyse borgeren om de beslutninger, der tages politisk.

Der er, ifølge redaktør Fred Jacobsen, et stort fokus på kommunale møder, som følges tæt, da det menes at have en stor betydning og vigtighed for læserne.

“Alt hvad der er af udvalgmøder, dem dækker vi så tæt vi kan. (...) følger med i, hvad har de gang i kommunalbestyrelsen og de forskellige udvalg (bilag 3)”

Og:

“Generelt, de historier der har betydning for hverdagen for borgerne i Hørsholm. Omdrejningspunktet er meget de konkrete beslutningsprocesser. Det følger vi ret tæt” (bilag 3).

Både Morten Timm og Fred Jacobsen er tydeligt bevidste om disse regler, og accepterer præmissen om at ovenstående udgør en af de vigtigste dele af avisens daglige arbejde.

Fred Jacobsen forsøger endda også aktivt at påvirke doxaen på feltet, så de eksklusive historier gives bedre mulighed for at blive gravet frem, især på området med de politiske beslutningers konsekvenser for borgerne. Det viser han ved udførligt at fortælle, hvordan han igangsatte en minutiøs undersøgelse af kommunens budget.

"Da de var færdige med budgetforhandlingerne, så tog vi simpelthen aftalen og gennemgik den punkt for punkt, og fandt jo rigtig mange historier med konsekvens for borgerne" (bilag 3).

Citatet beskriver en arbejdsproces, der utvivlsomt har været en tidskrævende affære, hvor det på redaktionelt plan blev besluttet at satse væsentlige ressourcer på at frembringe eksklusivt og væsentligt stof for lokalområdetets læsere.

Både hos Fred Jacobsen og Morten Timm er der også en klar vægt på, at ugebladet kan have en forsamlingshus-rolle, hvor der er plads til debat og frustrationer. Man kan argumentere for, at det ud fra Morten Timms synspunkt er den vigtigste regel i feltets doxa, og at de historier der trykkes er væsentlige for borgerne. Det kommer blandt andet til udtryk i dette citat.

"Jeg tænker altid på om det (nyhederne, red.) har en væsentlighed for læseren, eller for borgerne i Hørsholm. Eller om det selvfølgelig er journalistisk en god historie" (bilag 2).

Følgende bakkes op af Fred Jacobsen, der lægger stor vægt på, at avisens nyheder er anvendelige for læserne, og ser mediet som en serviceorgan.

"Det vigtigste for mig, det er anvendelighed. En historie skal være rigtig fortalt, men den skal også være anvendelig for borgerne. Det skal være sådan, at borgerne kan se, at det her har betydning for mig. (bilag 3)"

I den forlængelse anser vi det som interessant at se nærmere på Ugebladet Hørsholm sociale kapital. Den sociale kapital er væsentlig at kigge på, da det kan beskrive nogle af de rammer, bladet som aktør har skabt sig.

Morten Timm beskriver i interviewet en typisk dag. I løbet af beskrivelsen forklarer han, hvordan at det dagligt er en fast rutine at tjekke redaktionsindbakken, hvor der ofte kommer

tips til potentielle historier fra borgerne. Det tyder på, at der ofte er mulige historier at finde, og at mediet i den forbindelse har en god social kapital, som de bruger til at skabe historier.

Både Morten Timm og Fred Jacobsen nævner eksempler, hvor nogle borgere har oplevet problemer, og har i den forbindelse taget fat i avisen frem for eksempelvis at kontakte kommunen. Blandt andet havde en gruppe ældre beboere kontaktet avisen efter en række episoder, hvor deres bænke var blevet stjålet fra en række busstoppesteder, hvilket endte ud i en konkret artikel .

“Så henvender de sig naturligvis til det lokale medie, til ugebladet, og siger, kan I ikke finde ud af hvad der sker med de bænke (...) Så laver vi en journalistisk historie ud af det, og den er jo solo” (bilag 3).

Af citatet kan man uddrage, at det at borgerne henvender sig til avisen, anses som en selvfølge, men det er samtidig noget, som der bliver sat stor pris på, hvilket Fred Jacobsen gør klart i følgende citat: .

“Nu har jeg været redaktør her i tre år, og jeg synes det er helt fantastisk, at opleve hvor ofte vi bliver kontaktet af borgere, fordi de har et eller andet de synes vi skal beskæftige os med” (bilag 3).

Ovenstående citater viser, hvordan Fred Jacobsen som redaktør har skabt en avis, der i høj grad har en doxa, hvor ansvaret for borgeren er en vigtig brik i redaktionens virke. Det betyder altså konkret, at mediet sigter efter at være et felt hvori borgeren er i fokus, men samtidigt følges de hårde nyheder fra kommunen også. Spillereglerne for den gode historie er altså udpenslet med fokus på både det hårde kommunale stof men også forsamlingshusrollen med plads til debat og folkets stemme. Disse historier er en vigtig del af bladet, og historier som avisen ser som deres ansvar at tage op, når der er tid. Samtidigt er det også nogle af disse historier, der kan blive til eksklusive historier, og derved kan der argumenteres for, at bladets sociale kapital er en vigtig del af feltet, som både udgør en del af doxaen, men samtidigt gør det muligt og nemmere at skabe de mere eksklusive historier.

Borgerne er dog ikke den eneste udenforstående aktør, der er med til at påvirke, hvad og hvor meget der ender i avisen. Således beskriver Fred Jacobsen, hvordan nogle økonomiske faktorer spiller ind på avisens journalistiske autonomi. Avisen er udelukkende finansieret af annoncer og reklamer, og det får en stor betydning for, hvor meget journalistisk indhold der er plads til i avisen:

"(...) vi er jo annoncefinsierede, ikke. Så det kan svinge lige fra en helvedes masse hvide huller. Så skal vi jo finde ud af om vi har stof nok, eller om vi kan prioritere de allerbedste historier frem for at skulle fylde ud" (bilag 3).

Dette skaber automatisk en lavere autonomi i det journalistiske, da annoncerne i stor grad bestemmer, hvor meget plads der er til historier. Derfor vil vi argumentere for, at de journalistiske værdier til tider må vige for de økonomiske forhold. Disse faktorer påvirker også Morten Timm som journalist, der tydeligt mærker, hvordan det økonomiske aspekt påvirker den daglige praksis. Det kommer blandt andet til udtryk i det daglige arbejdspress.

"Vi skal jo sådan producere rimelig meget for at fylde aviserne, så det er ikke sådan at vi skal overtale redaktøren til, at jeg kan lave en historie" (bilag 2).

Morten Timm oplever altså sjældent, at han får afvist potentielle historier, men modsat betyder den lave bemanning på avisen samt presset for at få lavet en færdig avis, at der ikke altid er den ønskede tid til at gå i dybden med de enkelte historier.

"Øhm, neeej jeg synes generelt ikke at der er tid nok til at gå ordentligt i dybden med det. Der er for mange andre ting vi skal håndtere. Både med nettet og aviserne og sådan" (bilag 2).

Ovenstående citater er eksempler på, hvordan andre værdier end de journalistiske påvirker feltet, hvilket betyder at journalisterne kan tvinges til at gå på kompromis med de journalistiske.

Produktionsvilkårene har en tydelig effekt på hvilke historier, der kommer i ugebladet. Nogle gange skal bladet fyldes ud, og så er der ikke mange kriterier, der skal opfyldes. De mange bolde i luften på redaktionen kan gøre det svært at finde tid til at gå i dybden og tage svære historier op. Fred Jacobsen er klar i sin erkendelse af dette.

"Det er begrænset, hvor meget vi kan grave med den bemanning vi har. Men vi vil gerne, og det lykkes da også ind imellem" (bilag 3).

Man kan argumentere for, at det her er økonomien der presser journalisterne til at løbe hurtigere og også sætter en begrænsning for, at eksklusivitetskriteriet kan udfolde sig på avisen. Samtidigt er avisen annoncefinsieret, og dermed er avisen meget afhængig af, hvor mange annoncører der er uge fra uge, og må på den baggrund enten skabe flere historier

eller prioritere i de allerede skrevne. Nogle gange må de nedjustere de journalistiske ambitioner, når deres lave autonomi grundet produktionsvilkår ikke giver dem andre valg.

“Er der pres på, så bliver vi også nødt til nogle gange at lave lidt større billeder, og måske også, det vil jeg da blankt erkende, tage noget med som vi nok ville prioritere anderledes, hvis vi havde stof nok” (bilag 3).

Vi vil altså argumentere for, at der sker en forvrængning af nyhedsbilledet. Der er samtidig en klar acceptering af dette, da det indgår som en integreret del af doxaen. De accepterer præmissen om, at reklamer og annoncering er en nødvendig del i målet om at være et oplysende og informerende organ i lokalsamfundet. Det er altså på disse præmisser, at eksklusive historier har råderum til at spille på lokalavisen.

5.1.2 Folkebladet

Når man med Bourdieus begreber skal forsøge at afdække, hvilket felt Folkebladet opererer i, er det vigtigt at have in mente, at Heiner Lützen Ank befinder sig i en dobbeltrolle som både journalist og som redaktør. Det kan altså have den effekt, at han som redaktør selv har haft autoritet til at bestemme dele af feltets doxa, som han i sin anden rolle som journalist selv skal fungere i.

Hvis vi skal forsøge at beskrive den doxa, der gør sig gældende på Folkebladet, så lader det først og fremmest til at være bestemt af, hvilket opfattelse der på avisen er til den rolle, som Folkebladet skal opfylde i lokalområdet. Bevidstheden om et ansvar som lokalt medie synes meget fremtrædende.

“jeg synes vi har en, jeg vil gerne bruge store ord, vi har en afgørende, essentiel, livsvigtig rolle i lokalsamfundet. (...) jeg synes det er hævet over enhver tvivl, at et lokalt medie som vores har et ansvar, har en rolle at spille” (bilag 4).

Det influerer i høj grad den form for journalistik som Folkebladet bedriver, da Heiner Lützen har en meget klar idé om, hvordan avisen skal og kan leve op til dette. Avisen skal være områdets stemme, der skal tilbyde læserne oplysninger om det geografiske område, de bor i, eller som de på anden vis har tilknytning til. Det er oplysninger, de ikke har mulighed for at få andre steder, da der i Heiner Lützen Anks optik ikke rigtigt er andre medier, der har en interesse i at beskæftige sig med det. Denne opfattelse er central i forhold til doxaen, da det har en stor betydning for, hvordan journalistikken bedrives. Heiner Lützen Ank vender

gentagende gange tilbage til, at historierne altid skal have lokalt fokus, og heraf tilbydes læserne historier, der er eksklusive for området, eller har en eksklusiv dækning på bredere historier.

Doxaen har afledt af ovenstående en hel klar definition af, hvad den rigtig gode historie er og også nogle klare retningslinjer, der fortæller, hvornår en historie er af den rigtige form til at blive inkluderet i avisen. De to er ikke nødvendigvis det samme, for som vi nedenfor vil beskrive, er det også andre vilkår, der har betydning for spillereglerne, men grundlinjerne er de samme. Den lokale væsentlighed skal altid være i højsædet, hvilket nedenstående citat fortæller med klare ord:

"Det der med, at det er lokalt, det er fuldstændigt afgørende. Jeg vil i princippet hellere bringe hvide sider, end bringe noget som ikke har en lokal vinkel" (bilag 4).

Den lokale vinkel er altså adgangsgivende til udgivelse, men er ikke nødvendigvis i sig selv nok til at blive betragtet som en historie, der er så god, at den giver en følelse af stolthed til journalisten bag. Heiner Lützen Ank beskriver grundighed som et element, der skal have været en del af den journalistiske proces, hvis historien skal ende ud i en ekstra faglig stolthed.

"Altså noget der giver faglig stolthed og glæde, det er når man har haft ordentlig tid til at gå i dybden med historierne. Haft tid til at tale med kilder, tjekke baggrundsmateriale, så god fokus med. Det har ikke nødvendigvis noget med længden af historier at gøre, men hvor man synes man har været hele vejen rundt" (bilag 4).

At denne type giver ham stolthed må betyde, at det er den type journalistik, som han føler er den optimale. Dette fortæller noget om den doxa, der hersker på redaktionen.

Grunden til at han fremhæver ting som at tale med kilder og tjekke baggrundsmateriale, som man kunne argumentere for bare er god journalistisk praksis, er, at Heiner Lützen Ank befinder sig på et felt, hvor han efter eget udsagn føler sig bundet af produktionskrav.

De er halvanden mand til at dække tre kommuner, og den dækning skal resultere i en ugentlig avis. Det betyder, at det ofte ikke er muligt at leve op til dette ideal om grundighed og dybde, hvilket også er grunden til, at der kan opstå en distinktion mellem 'den gode historie' og de udgivne historier.

Han fortæller, hvordan de af og til viderebringer mindre historier om begivenheder, som kommunernes kommunikationsafdelinger har produceret, hvis han vurderer, at de ikke behøver en kritisk vinkel. Selvom han forsvarer proceduren, er han bevidst om, at det ikke er ideelt.

“Vi kunne jo i princippet bruge meget tid på at dække røde snore, så det tager vi også oftest med. (...) Igen, [det er] noget vi burde gøre selv, men der er vi halvanden journalist, der skal dække tre kommuner” (bilag 4).

Feltets spilleregler er stærkt defineret af praktiske vilkår, der betyder, at for at kunne begå sig indenfor feltet, må man acceptere, at virkeligheden er indrettet som den er, hvis man skal være i stand til at præstere tilstrækkeligt.

“Der er jo en del historier, hvor der er kun er en kilde. Hvor man kommer hurtigere til det, og det kan være en væsentlig og god historie, det er ikke det” (bilag 4).

I citatet forklarer Heiner Lützen Ank, hvordan feltet tvinger ham til at nedjustere ambitionerne lidt i forhold til de historier, der gør ham allermest stolt. Det er en nødvendighed for overhoved at kunne begå sig i feltet. Samtidigt viser citatet også en implicit accept af doxaen, da spillereglerne måske lidt lægger en spændetrøje for journalisten, men han ser det stadig som udmærket journalistik med væsentlighed og gode historier.

Virkeligheden på Folkebladet må siges at være defineret af lav grad af autonomi, da de hårdt spændte produktionsvilkår gør, at friheden ofte ikke er til stede til at lave den ønskede journalistik. Folkebladets journalistik er i høj grad defineret af de vilkår som redaktionen har, og spillereglerne er altså tæt forbundet med, at kunne begå sig som journalist med det pres, der følger med.

Man kan måske spørge sig selv, hvorfor en journalist som Heiner Lützen Ank, der tydeligvis brænder for sit fag, alligevel er godt tilfreds i sin stilling, selvom han befinder sig på et felt, der tilbyder ham relativt svære betingelser. Her kommer vi til Bourdieus begreb om *illusio*, en følelse af mening der gør alle bestræbelserne værd, og vender samtidigt tilbage til det som også er centralt for udformningen af feltet. Nemlig opfattelsen af at have et ansvar for lokalområdet. På Folkebladet er de villige til at operere under feltets spilleregler, fordi at hvis de ikke formår at bringe en avis med eksklusivt stof, bliver det slet ikke bragt. Der er i Heiner Lützen Anks optik ikke rigtigt andre, der interesserer sig for områder, og derfor accepterer han

fuldt ud doxaen, fordi den stadig gør ham i stand til at tilbyde disse mennesker noget eksklusivt.

Heiner Lützen og hans deltidsansatte kollega har begge begået sig på feltet så længe, at de har opbygget en vis social kapital, der gør dem i stand til at begå sig lettere inden for feltet. Presset er stort, men det er de vant til at håndtere, føler Heiner Lützen Ank:

"Jeg synes både jeg og min kollega, jeg synes vi er så rutinerede til det har pres vi tager på os og kan navigere i" (bilag 4).

Det er denne kapital der i hans optik gør, at de formår at fylde avisen uge efter uge trods de svære betingelser. Det samme er gældende for det faktum, at avisen bliver fyldt med stof, der gør, at den opsatte spilleregler om at alt skal have en eksklusiv lokal vinkel kan overholdes.

"Nogle gange kan man også (...) blive lidt forundret over hvad der kan lade sig gøre, vi har ligesom også forskellige ben vi kan gribe til. Vi har nogle fast elementer i som kan bruges, som er tidsløse, som kan variere" (bilag 4).

At Heiner Lützen Ank og hans kollega har tillært sig genveje til at fylde avisen som beskrevet i citatet her, skyldes at de opererer på et felt, der er stærkt påvirket af ydre strukturer, som her især er stramme produktionsvilkår. I mange tilfælde bliver disse vilkår definerende for doxaen og den autonomi journalisten oplever, da det først og fremmest prioriteres at få en ugentlig avis på gaden og dernæst at lave den bedst mulige journalistik. Det lader nemlig til, at der hersker et andet sæt spilleregler om grundighed og dybde, der dog kun spilles efter, når vilkårene giver muligheden for det. Den altafgørende doxa er, at alle historier skal have et lokalt fokus, hvilket lader til hænge sammen med den opfattelse af en lokalavis' rolle, som Heiner Lützen Ank har. Det resulterer i, at feltet indirekte kræver eksklusiv journalistik. I og med at historierne skal være helt lokale, og der ikke er andre aktører der beskæftiger sig med lokalområdet, bliver kravet om eksklusive historier central for doxa.

5.1.3 Frederiksborg Amts Avis

Ligesom det var tilfældet med henholdsvis Ugebladet Hørsholm og Folkebladet er der en række mønstre, der går igen i avisernes doxa, herunder selve avisens indhold. Både interviewene med Tore Rich og Janne Mulvad giver et indtryk af, at avisen rigtig gerne vil spænde meget vidt i forhold til, hvilke nyheder der er vigtige for avisen at få med. Ligesom tilfældet var med de to andre aviser, understreger Tore Rich vigtigheden af en blanding mellem det hårdere lokalpolitiske stof og de mere bløde artikler, hvor journalisterne tager ud og møder

borgerne i øjenhøjde for at bringe de mindre historier. Han mener ikke, at en af de to ting kan stå alene.

“(...) vi er jo glade for begge dele. Vi er også stolte af at have det her rugbrødsarbejde og have den betydning for lokalsamfundet, som vi har. Men det er jo selvfølgelig rigtig sjovt at have de store historier også” (bilag 5).

Årsagen til dette skal findes i den *illutio*, som også de andre interviewpersoner viste sig at være i besiddelse af, men som både Janne Mulvad og Tore Rich gennem konkrete eksempler gjorde meget tydeligt. Uanset om en konkret historie er stor eller lille, har den potentielt en stor betydning for en række borgere, hvilket de begge hæftede sig meget ved. De har en klar overbevisning om, at selve det journalistiske spil er værd at spille, selvom at spillet er anderledes end på et eksempelvis nationalt medie. De er bevidste om, at der ikke er den store konkurrence på feltet. Det giver dem en opfattelse af, at de er nødt til at skrive bestemte historier, hvis en bestemt nyhed skal have mulighed for at blive bragt videre i nyhedsstrømmen af andre medier. Det gør de ud fra en overbevisning om, at de kan gøre en forskel i lokalsamfundet gennem deres egenhistorier.

I forlængelse heraf fortalte Tore Rich en historie om et socialt boligbyggeri, der var hærget af skimmelsvamp. Ved at skrive en række af artikler fik han gjort kommunen opmærksomme på problemet, hvorefter en større renovation blev igangsat. Historien må anses som et eksempel på, hvordan man fastholder *illutio* som lokaljournalist, da man kan være med til både at holde magthavere i ørerne, som Tore Rich selv formulerer det. Samtidig hjælpes nogle folk, hvis stemmer ellers aldrig var blevet hørt.

“For der er nok ikke andre end os, der kan løfte den. Der kommer ikke et stort medie og interesserer sig for nogle fattige mennesker, der bor i skimmelsvamp, medmindre at vi har skrevet om det først”.

“Så havde de stadig boet i skimmelsvamp” (bilag 5).

Ovenstående citater er klare eksempler på, hvordan det lokaljournalistiske spil bliver værd at spille for Tore Rich og de ansatte på avisen. I forlængelse af at han i høj grad bekræfter *doxaen* om, at deres arbejde skal have betydning for lokalsamfundet, understreger han også vigtigheden af altid at have solo-historier i avisen hver dag, der dermed sætter præg på *doxaen*.

“Vi skal jo have et bredt udbud i avisen hver eneste dag. Vi skal have nogle nyheder, som er vores nyheder, som vi er solo med, og det har vi altid.”

“Vi vil gerne opdyrke vores egne historier og blive citeret i andre medier. Vi vil gerne bringe det og gøre en forskel for lokalmiljøet” (bilag 5).

Her forenes altså en del af doxaen om, at avisen dagligt skal have egenhistorier med, at netop de historier kan være med til at gøre en reel forskel for en gruppe af mennesker, der udgør en illusio, som vi anser for at være fælles for alle vores interviewpersoner.

Frederiksborg Amts Avis adskiller sig fra både Ugebladet Hørsholm og Folkebladet i og med, at det er en avis, som udkommer alle ugens dage med undtagelse af søndag. Det er med til at skabe en række andre spilleregler, da redaktionen hver dag har en række sider at skulle udfylde, og ifølge lokalredaktør Tore Rich spiller eksklusivitet her en stor rolle. Ligesom tilfældet var med de to andre aviser, understreger han vigtigheden af en blanding mellem det hårdere lokalpolitiske stof og de mere bløde artikler, hvor journalisterne tager ud og møder borgerne i øjenhøjde for at bringe de mindre historier.

Dette er noget, der selvsagt får en stor betydning for feltets doxa og den journalistiske praksis. Journalisten, Janne Mulvad, nikker genkendende til det krav, men hun påpeger også, at det har en påvirkning på den journalistiske kvalitet.

“Jeg tror avisen tænker, at der skal et eller andet i avisen hver dag, og det skal være en blanding, det kan jo ikke vær guldorn hver gang, men at vi bare er der, for at følge den udvikling der er” (bilag 6).

Her beskriver hun altså, hvordan lokalavisen både kan indeholde de såkaldte guldorn, der ifølge hende udgør historier med et lokalpolitisk perspektiv, men at der samtidig også er plads til mere eller mindre bløde historier. Avisen skal udfyldes hver dag, og derfor er det acceptabelt, at alle historier ikke er graverhistorier, som hun formulerer det. Af og til betyder produktionskravet også, at hun må vælge hurtigere løsninger end den ideelle gravende journalistik, når hun skal producere artikler. Selvom hun i en perfekt verden ikke ville producere en artikel, før hun havde fundet frem til noget nyt, så gør feltets virkelighed, at hun af og til må acceptere at måtte gøre det.

“Nogle gange kan man så være presset til at skrive noget alligevel, for jeg har jo så det pres, der siger at jeg skal fylde det her hul hver dag” (bilag 6).

En anden måde, hvorpå avisen adskiller sig fra de to andre lokalaviser er, at den rent geografisk dækker et langt større område. Avisen er derfor inddelt i flere forskellige lokalredaktioner, hvilket giver en intern konkurrence, som vi ikke i samme grad oplevede på de andre aviser. Både Janne Mulvad og Tore Rich viste på hver deres måde en opmærksomhed på at producere historier, der ender på forsiden. For Janne Mulvad hænger det i stor grad sammen med den prestige, der er forbundet med at få en historie på forsiden, hvilket hun er meget opmærksom på. I hendes beskrivelse af en god dag på jobbet for hende, kom hun med følgende forklaring: *“Det er jo hvis det lykkes at få lavet en god historie helst en, som også kommer frem i avisen på forsiden”*. Her bliver der altså skabt en sammenhæng mellem eksklusivitetskriteriet og en god dag for hende som journalist. For redaktør, Tore Rich, hænger vigtigheden af forsidehistorier sammen med en selvforståelse af lokalafdelingens rolle i den samlede avis.

I og med at der på avisen er flere lokalredaktioner, får produktionen af egenhistorier betydning for, hvor mange sider de enkelte redaktioner får tildelt fra dag til dag. Derudover er der også fra redaktør og ledelsens side en forventning om, at Hillerød-afdelingen, der anses som hovedafdelingen, helst skal have plads på forsiden.

“Forsiden af Frederiksborg Amts Avis er hver dag en spiseseddel med, hvad der er vores bedste historier. Jeg, her i Hillerød... Hillerød er hovedbyen, og det går ikke, at vi for eksempel aldrig nogensinde er på forsiden. Vi skal have vores antal af pløkker, billedhenvisninger og forsidehenvisninger, og det har vi også” (bilag 5).

Denne interne konkurrence, som ovenstående er et eksempel på, er i forhold til vores empiri særligt for Frederiksborg Amts Avis, da de andre aviser har en langt mindre bemanning. Det får både en betydning for produktionen af egenhistorier samt feltets doxa. Janne Mulvad nævner eksempelvis, hvordan hun pitcher og vinkler en historie alt efter, hvilken ansvarshavende der er på arbejde.

“...Det kommer lidt an på, hvem der er ajourhavende den dag. Der er nogle, der køber den ene slags historier, og der er nogle, der køber den anden slags historier. Det er jo sådan noget man finder ud af, når man har været her i mange år” (bilag 6).

Citatet er både et eksempel på symbolsk vold, da Janne Mulvad accepterer en struktur om, at den ajourhavende har lov til at bestemme, hvilke historier der får lov at komme i avisen, og hvilke der ikke gør. Samtidigt tilpasser hun sin journalistik, så historierne får lov at leve. Hun

reflekterer ikke over denne struktur, men tager det som en selvfølge, at hun må tilpasse sit pitch og sin historie, så den falder i den ajourhavendes smag. Samtidig ligger der også en vis symbolsk kapital i at have været på redaktionen i lang tid, hvilket Janne Mulvad bruger som et greb til at få sine historier på forsiden.

Tore Rich beskriver i forlængelse heraf også vigtigheden af, at de ansatte er lokalt kendte og har et stort netværk i kommunen. De ansatte på redaktionen holder sig til deres egne geografiske områder og overlapper ikke hinandens, hvilket Janne Mulvad også viser en accept af. Jo bedre lokalt kendt og rutinerede journalisterne er, des flere ressourcer har de til at spille spillet, hvilket unægteligt må resultere i flere historier, hvilket Tore Rich beskriver således:

“Hver eneste ansat på redaktionen, har været her i ret lang tid, så vi har alle sammen vores eget store kildenetværk, som vi benytter os af” (bilag 5).

Heraf kan det udledes, at journalisterne på avisen ifølge redaktøren besidder en stærk social- og kulturel kapital og med, at de er meget bevidste om, hvad der gør sig godt i avisen, og hvad der ikke gør:

“Ja, det er vi fuldstændig klare over alle sammen. (Vi ved, red.) hvor meget det kommer til at fylde, og hvad for en type af billeder, vi skal have med, og hvordan det skal være” (bilag 5).

Ovenstående til trods kommer både Janne Mulvad og Tore Rich med en række eksempler på, hvordan en række andre faktorer sætter sit præg på den journalistiske praksis, og hvilke historier der enten bliver droppet helt eller udskudt. Janne Mulvad kommer således med et eksempel, hvor hun blev kontaktet af en række utilfredse forældre omkring nogle problemer med en bestemt skole. Hendes interesse i at skrive historien var høj, men historien viste sig at være meget tidskrævende, hvorfor den endte med ikke at blive til noget. Her beskriver Janne Mulvad altså, hvordan hun går på kompromis med den ifølge hende selv gode journalistiske historie, men hvor arbejdet bliver for omfattende og svært, og i forhold til produktionsvilkårene kan det ikke betale sig at lave den.

En anden faktor der kan få betydning for solohistorierne og dermed også avisens autonomi er ifølge Tore Rich aktualitetskriteriet. Således beskriver han, hvordan en solohistorie kan nedprioriteres i forhold til en uplanlagt begivenhed, der byder sig som en historie, der er mere aktuel:

“Nu i går for eksempel havde Janne faktisk planlagt den historie med Favrholt til dagens historie. Det var meningen, at den skulle have været på forsiden i dag. Så

i løbet af formiddagen kom der en nyhed ind om, at Hillerød Kommune får 12 millioner kroner til et nyt lægehus, så rydder den hendes plan, og så skal hun lave den i stedet for” (bilag 5).

Det viser en tydelig spilleregul på avisen, der siger at egenhistorien må vige for den uplanlagte begivenhed, selvom den allerede færdige historie var udset forsiden og indebar stor prestige for både redaktør og journalist. Da man fornemmer på Tore Rich, at avisen praktisk talt ikke har nogen direkte konkurrenter på solohistorierne, tager journalisterne på redaktionen gerne tid til fordybelse i egenhistorier, men hvis en aktuel nyhed kommer op, er der en fælles accept af, at fokus bør være på det aktuelle. Da han forventer, at de som regel har egenhistorierne for sig selv, tør han godt lade dem vige for aktualiteten.

Ud fra interviewene med Janne Mulvad og Tore Rich vil vi altså argumentere for, at autonomien er lav og præget af aktører uden for feltet. Det vil sige, at de historier, der får lov at leve i høj grad er påvirket af de økonomiske aktører, der påvirker feltet. I forhold til Janne Mulvads udtalelser, kan man argumentere for, at hun som journalist accepterer de kommercielle strukturer i feltet og indretter sit arbejde efter den doxa, der er i feltet. Det er altså på disse bekostninger, at man kan sammenligne det nationale felt med det lokale, og samtidigt også disse kriterier, man skal holde for øje, når man prøver at sammenligne det eksklusive som et nyhedskriterie. Både i interviewet med Janne Mulvad og Tore Rich fornemmer man, at doxaen i feltet også er præget af en stærk illusio om, at virket som lokaljournalist kan betale sig, fordi man bidrager til lokalmiljøet. Denne illusio forstærker også vægten af aktualitet som nyhedskriterie hos avisen, da følelsen af at være budbringer og informant for borgerne i lokalområdet har stor værdi for redaktøren.

5.1.4 Opsummering:

Vi har i de ovenstående afsnit analyseret de tre udvalgte lokalaviser ud fra Bourdieus feltteori. På den måde er vi kommet frem til en række ligheder i forhold til avisernes journalistiske spilleregler, men som rapporten 'Lokal- og regionalmediers rolle i lokalområder' også konkluderede i 2017, vil der ofte også være en række klare forskelle. I vores undersøgelse er det blandt andet kommet til syne i forhold til de enkelte avisers forskellige bemandinger og dermed også den interne konkurrence på redaktionerne, som også får en betydning for, hvilken rolle eksklusivitet spiller på aviserne. Vi vil i de kommende afsnit fremlægge en række fælles mønstre blandt aviserne omhandlende eksklusivitets betydning for den journalistiske praksis.

5.2 Solo-nolo og mangel på konkurrence:

Ifølge Ida Willig er selve målet med eksklusivitetskriteriet at producere en egenhistorie, som ingen andre har bragt samme dag, men som efterfølgende bliver bragt af andre medier. Vores interviews og observationer har vist en klar tendens til, at der bliver produceret et stort antal egenhistorier på lokalaviserne. En af hovedårsagerne hertil skal særligt findes i manglen på konkurrence fra andre medier, hvilket lokalredaktøren på Frederiksborg Amts Avis opsummerede således:

“Vores historier er primært solohistorier, fordi vi i det store hele, er det eneste medie, der henter dem frem” (bilag 6).

Det samme gør sig gældende på Folkebladet, hvor redaktør Heiner Lützen Ank, konkluderer følgende:

“Vi har ikke åbenlyse konkurrenter. I Brøndby er der et lille område som en anden avis dækker, og det samme gør sig gældende for Vallensbæk, men der er ikke så mange konkurrenter på den måde” (bilag 4).

Når dette er tilfældet samtidig med, at der på redaktionerne er et stort fokus på de lokale historier, vil der automatisk opstå en stor del af historier, som der kan betegnes som egenhistorier. Det forekommer, ifølge Heiner Lützen Ank, at disse historier bliver taget op af andre medier, men oftest lader det til at være tilfældet, at de ikke kommer videre. Det giver altså et billede af, at nyheder der hos et medie med en større konkurrence vil være betegnet som en fælleshistorie, i dette tilfælde ender ud som en potentiel solohistorie, da ingen andre aktører på samme måde bringer historien på dagen. Som oftest kommer historien ikke videre i nyhedsstrømmen, og dermed ender det altså som en solo-nolo-historie, der ifølge Willig ikke anses som værende nær så prestigefyldt som en solohistorie, der bringes videre af andre medier.

De redaktører som vi interviewede gjorde det dog klart, at de både var glade for og anser de knap så prestigefyldte nyheder som vigtige, da de er med til at kendetegne dem som lokalavis i forhold til læserne og byens borgere. Som vi citerede Tore Rich for i afsnittet om Frederiksborg Amts Avis, så fortalte han, hvordan de på avisen selvfølgelig gerne vil have de store historier, som større medier har interesse i at bringe videre, men at de samtidigt også sætter stor værdi i at have de mindre historier, der kun har værdi og betydning for lokalsamfundet.

Der er altså en bevidsthed om solo-nolo-historiernes nødvendighed i lokalmedierne, men ovenstående eksempel viser også, at eksklusivitetskriteriet trods dets svære betingelser er et fokuspunkt i det journalistiske arbejde på lokalmedierne. Følgende citat viser, at idealet om solohistorier er det samme, som Willig har defineret:

“Vi vil gerne opdyrke vores egne historier og blive citeret i andre medier. Vi vil gerne bringe det og gøre en forskel for lokalmiljøet” (bilag 5).

Hos Fred Jacobsen er det tydeligt, at han er opsat på at Ugebladet Hørsholm skal være medie, der laver nyheder, som andre medier tager op. Han har det for øje, når han producerer historier, og gør af til en ekstra indsats for at historierne ikke skal ende som solo-nolo:

“Jeg gør også det, at jeg når har tid, så pitcher jeg artikler for de store medier” (bilag 3).

Hos alle aviser blev vi præsenteret for eksempler på historier, der efter publiceringen blev samlet op af andre og større medier, hvorved der blev skabt reelle solohistorier. Manglen på konkurrence fra andre medier sætter dog en tydelig påvirkning for den journalistiske praksis hos vores udvalgte lokalmedier.

Eksempelvis fortalte en ansat på Frederiksborg Amts Avis i forbindelse med deres redaktionsmøde, at de sjældent møder andre journalister fra konkurrerende medier, når de går 'i marken' i arbejdet med deres historier. I forbindelse med kommunalvalget i Hillerød Kommune var TV2 Lorry mødt op med deres kamerahold, og avisens journalister jokede internt med, at det kun skete hvert fjerde år ved netop denne begivenhed. Det giver et billede af, at andre medier kun er opmærksomme, hvis der er tale om en ekstraordinær begivenhed. Det bekræfter altså meget klart det billede som rapporten 'Lokal- og regionalmediers rolle i lokalområder' fremstiller. Lokalaviserne befinder sig i det store hele i et lokal vakuum uden særlig konkurrence fra andre eller større medier, hvorved aviserne i grove træk bliver det eneste alternativ for de borgere, der ønsker at indhente nyheder om deres lokalområde.

5.3 Eksklusivitet som idealjournalistik

Som vi i tidligere har redegjort for, viser både Willig og Gravengaards undersøgelser af journalister på nationale medier, at der hersker en forestilling om, at eksklusive historier fremstillet gennem gravende journalistik er den fornemmeste slags. En slags idealjournalistik så at sige. Vores undersøgelser af lokale medier viser, at denne forestilling ikke kun gør sig

gældende på større og mere prominente nyhedsredaktioner. Den hersker også på de små, lokale redaktioner som et tydeligt ideal. Der er således en udtrykt stolthed forbundet med de artikler, som journalisten selv har gravet frem om eksempelvis kritisable forhold i lokalområdet, beslutninger med konsekvenser for borgerne eller lignende. Journalist, Janne Mulvad, fra Frederiksborg Amts Avis beskriver den slags journalistik, der efterlader hende med størst grad af stolthed således:

“Det er netop, når det er noget som vi har selv. Noget som jeg selv har fundet og noget som jeg selv har arbejdet med, og det ikke bare er en pressemeddelelse, som vi har lavet kommentarer til, som det tit er” (bilag 6).

I citatet her beskriver hun altså, at de eksklusive artikler i hendes forstand giver hende den største stolthed over sit arbejde. Samtidigt får hun også rangeret det i forhold til den i hendes optik laverestående journalistik, som her er en mere formidlende form for journalistik, der bygger på pressemeddelelser. Hun nævner i flere omgange Ritzau-historier som historier, man bliver nødt til at producere, men som ikke vækker den store faglige begejstring for hende som journalist.

Det er dog ikke blot en selvskabt ide, som den menige lokaljournalist på egen hånd reproducerer. Det eksklusive stof er i høj grad også noget, der er i høj kurs på redaktionelt plan. På Hørsholm Ugeblad forsøger Fred Jacobsen at opmuntre og facilitere, at hans ansatte kan få tid til den dybdeborende, gravende journalistik, og gør også en dyd ud af at forsøge det samme i egne journalistiske produktioner. Det mener han er essentielt i forhold til forblive en stærk spiller i kapløbet med den lokale konkurrent, Frederiksborg Amts Avis, der også har en lokalredaktion i Hørsholm. Samtidigt indrømmer han, at det i mange tilfælde nok ikke betyder så meget for læserne, hvor historierne har sin oprindelse, hvilket betyder, at der nok også er en grad af faglig stolthed med i ligningen.

“jo, jeg skulle være en skarn, hvis jeg ikke siger, jo selvfølgelig spiller den journalistiske ambition en rolle, det gør den. For mit vedkommende spiller den også en vigtig rolle. Altså, jeg sætter en ære i at være en, altså ligesom være et medie der frembringer de ting, som ellers ikke ville være kommet frem. Det er helt sikkert, det spiller en rolle” (bilag 3).

På Frederiksborg Amts Avis tyder alt også på, at den holdning som Janne Mulvad har til journalistikken også er en, som hun oplever opbakning til fra sin redaktør, Tore Rich. Han er overbevist om, at det er de eksklusive historier, der gør avisen interessant og samtidigt kan

gøre en reel forskel i lokalmiljøet. Samtidigt oplever han også selv en stimulering af denne tilgang fra avisens øverste ledelse.

"Der er også fra ledelsens side fokus på, om vi har egenhistorier, og om vi har historierne først. Der kommer ros oppefra, når vi har de her solohistorier" (bilag 5).

Tilstanden på Frederiksborg Amts Avis viser, at idealet om produktionen af eksklusive historier som noget særligt hersker på alle niveauer i hierarkiet, hvilket altså betyder, at de forskellige aktører alle bidrager til at reproducere idealet, og giver incitamentet til at dyrke denne journalistik. På Ugebladet Hørsholm er det som nævnt en ambition, at de på aviserne skal have tid til at arbejde på mere omfattende historier, men at der ofte er mere presserende historier, der udskyder arbejdet. Den menige journalist på mediet, Morten Timm, nævner meget eksplicit, at han synes det ofte er svært at få tiden til det dybdegående journalistiske arbejde, hvilket vi tidligere har redegjort for. Det kan tyde på, at man på Ugebladet Hørsholm ofte oplever, at virkeligheden overtrumfer de redaktionelle ambitioner om gravende journalistik. Folkebladet holder vi uden for dette, da Heiner Lützen Ank må siges at have to kasketter på som både redaktør og journalist, og dermed nok ikke har en klar adskillelse af sine roller.

Janne Mulvad oplever dog i forlængelse af dette eksklusivetsideal, at det på Frederiksborg Amts Avis er et krav, at avisen altid skal indeholde solohistorier for at leve op til den ønskede kvalitet. Det stiller helt naturligt et krav til hende som en del af en lille redaktion om selv at producere solohistorier. Kravet bekræftes af hendes redaktør, og er altså ikke blot et oplevet krav hos journalisten. Som tidligere citeret er avisen ifølge redaktør, Tore Richs, optik presset til at levere disse solohistorier hver eneste dag.

Dette må unægteligt have en betydning for, hvor meget tid journalisten har til at producere og fremgrave solohistorierne. Dermed får det også en betydning for, hvor hårde eller bløde de enkelte historier bliver og generelt, hvilken journalistisk kvalitet de rummer, når journalisterne møder krav fra redaktionens side om, at solohistorierne skal produceres til avisen hver eneste dag. Tore Rich fortæller videre, at det ikke er sådan, at de på avisen oplever decideret kritik, hvis de af og til ikke er først eller solo med visse historier. Det er dog en stor del af avisens selvforståelse, at man i Frederiksborg Amts Avis kan læse nyheder, som man ikke allerede er stødt på andre steder. Passet er altså til en vis grad selvpålagt, hvilket har en sammenhæng med avisens positionering i forhold til konkurrenterne. Både redaktører og journalister på Frederiksborg Amts Avis gjorde det således klart, at de i det daglige arbejde er opmærksomme på konkurrencen fra blandt andet Hillerød-posten, hvilket også hænger sammen med en journalistisk selvforståelse.

“Der er ikke nogen, der kommer ind og siger, at det er fandme for dårligt, men det ligger i vores selvforståelse, at når man betaler for at købe Frederiksborg Amts Avis, så skal man ikke kunne få nyhederne først i den gratis avis” (bilag 5).

I nogenlunde samme boldgade befinder redaktør og den eneste fastansatte journalist hos Folkebladet, Heiner Lützen Ank, sig. Han understreger af flere omgange, at det allervigtigste i hans prioriteringer er, at det skal have en lokal relevans. Men heri ligger også et behov for, at historierne er eksklusive, eller i hvert fald indeholder eksklusive elementer, fordi avisen i det store hele er det eneste medie, der beskæftiger sig indgående med området i Brøndby, Glostrup og Vallensbæk. Avisen er i hans optik nødsaget til at tilbyde unikt stof, og det unikke ligger i at tilbyde lokale vinkler og historier, som ikke kan findes andre steder.

“Ja, men det er det vi lever af simpelthen. Vi bringer ikke andet. Altså lige så snart det ikke er noget. Eller jo, der er medier der kan fortælle de samme historier som os, men vi værner om at det er et lokalt medie, og at vi er vedkommende i forhold til de her tre kommuner eller til dem der på anden måde har tilknytning til området eller kommer udefra. Det er enormt vigtigt for os, det står og falder hele vores hverdag med” (bilag 4).

5.5 Bløde nyheder når også forsiden

Ifølge Gaye Tuchman vil de hårde nyheder primært danne de største overskrifter og nå avisens forside. Som Tore Rich fra Frederiksborg Amts Avis formulerede det, agerer forsiden på avisen en spiseseddel med de bedste nyheder på dagen, men det betyder ikke, at de hårde nyheder på aviserne nødvendigvis betragtes som de bedste og vigtigste.

På vores udvalgte aviser består forsiden typisk af flere henvisninger, men i alle tre tilfælde findes der dagligt eksempler på bløde nyheder, der finder vej til forsiden. Det er typisk denne type af historier, der får plads i selskab med et billede, hvor de mere tunge nyheder typisk fremstår med tekst men uden et billede på forsiden.

På dagen for vores besøg på Ugebladet Hørsholm var der et eksempel på en forudplanlagt nyhed om det lokale gymnasiums netop afholdte gallafest, mens der også var en stemningsreportage fra gågaden på forsiden med et billede. Modsat var der en ikke-planlagt nyhed, omhandlende at Hørsholms borgere drikker mere end i nabokommunerne, på forsiden med dertilhørende tekst, men artiklen var modsat de to andre forsidehenvisninger uden et medfølgende billede. Det samme gjorde sig gældende for Frederiksborg Amts Avis.

Der er altså således eksempler på, at både de hårde og bløde nyheder når frem forsiden, og de tre redaktører understregede alle vigtighederne af de bløde nyheder. Det vægtes højt at komme ud til lokalsamfundets borgere og finde de mindre historier, hvor der også ligger potentielle solohistorier, hvilket Tore Rich formulerede således:

“(...) så må vi gerne have nogen nyheder, hvor vi kommer ud, hvor tingene sker. Ud at besøge folk i lokalområdet og vise dem, at vi er interesserede og bringe nogen reportager og billeder derfra” (bilag 5).

I disse særligt lokalt forankrede historier ligger der ifølge Fred Jacobsen nemlig et eksklusivt element i denne type af artikler.

“Og så er vi heller ikke blege for at lave nogle hyperlokale historier, som er helt unikke” (bilag 3).

Redaktør for Folkebladet, Heiner Lützen Ank, understreger ligeledes gentagne gange, at de blødere aspekter af det kommunalt politiske stof har stor værdi, både for ham som redaktør, men i særdeleshed også for avisens læsere. Som eksempel fremhæver han en forudplanlagt historie om nogle kommunale skovture for lokalområdets pensionister. Historien tog udgangspunkt i pensionisten Odas oplevelse med skovturen, og på den måde fik et kommunalt politisk tiltag et personligt og blødt udtryk i avisen. Heiner Lützen Ank, der understreger, at de generelt har et tæt samarbejde med kommunerne, fandt at historien om Oda var specielt fin, og noget som han nød at bringe i avisen i forbindelse med et kommunalt tiltag. Den bløde vinkel kan altså bruges som et godt værktøj til at sprede gode og vigtige historier om kommunens virke i et lokalområde, og fungerer ifølge Heiner Lützen Ank som en god måde at tale direkte til læseren.

Et lignende eksempel oplevede vi på Frederiksborg Amts Avis. Blandt de historier, som redaktør Tore Rich udtrykte mest stolthed omkring, omhandlede den tidligere Hillerødborgmester, Dorte Meldgaard, der i starten af maj udtrådte fra sin plads i kommunens byråd for i stedet at flytte til Berlin. Det konkrete eksempel vil som udgangspunkt blive betegnet som en uplanlagt hård nyhed, men selve artiklen, der endte på forsiden på udgivelsesdagen og efterfølgende blev citeret i andre medier, bar i høj grad præg af en blød nyhed. Det kom til syne ved, at Dorte Meldgaard blev interviewet omkring beslutningen, og læserne fik dermed et større indblik i hendes person, hvor tilgangen til nyheden altså bliver mindre faktuel og en anden. Den bar også præg af at være ikke-planlagt, da journalisten havde undersøgt sagen i

længere tid, end man typisk ville med en hård nyhed og dermed først valgte at udgive artiklen efter, at den var blevet undersøgt med et mere blødt perspektiv. Det hænger ifølge Tore sammen med, hvad de som avis ønsker at tilbyde læserne et dybere indblik i de personer, der skrives om.

“Man kunne jo sagtens have skrevet en helt clean nyhed om, at hun træder ud af byrådet og ikke så meget mere. Men det med, at vi giver hende en mulighed for at fortælle om sig selv og sin familie, og hvad det er, som de skal, det giver bare det ekstra, at man kommer lidt tættere på og oplever, hvad for en person hun er” (bilag 5).

Vores i alt fem interviewpersoner virker som udgangspunkt til at have en ens opfattelse af, hvad der i forhold til hårde og bløde nyheder indebærer mest prestige. Størstedelen af de konkrete eksempler, som både journalisterne og redaktørerne har udtrykt den største stolthed omkring, har haft et politisk præg, hvor de på hver sin måde har været med *“til at holde de magthavende i ørene”*, som Tore Rich formulerer det. De er dog samtidig i høj grad bevidste om, at de bløde nyheder spiller en rigtig stor rolle i lokalsamfundet. De udtrykker også, at bløde nyheder rent faktisk kan have en vis betydning på et lokalt medie, da man på lokalt plan kan beskæftige sig med nogle meget konkrete emner, der føles vigtige for nogle af byens borgere. Selvom det kun er en lille gruppe, er det stadig vigtigt at få med. Fred Jacobsen kom således med et eksempel om en række bænke, der var blevet stjålet rundt omkring i kommunen, hvilket havde betydning for en mindre gruppe ældre borgere, men som ifølge redaktøren får en stor betydning.

“Det er et meget enkelt og banalt eksempel, det kan man måske grine lidt af, men det har stor betydning i lokal sammenhæng” (bilag 3).

Heiner Lützen Ank fra Folkebladet nævnte også i den forbindelse, at man nemt kan opfatte hans historier om pensionister på skovtur som banale og lidt grinagtige at have med i avisen, men at de har en enorm betydning i den lokale sammenhæng, så de ældre borgere også føler sig repræsenteret i lokalmedierne. Den lokale væsentlighed virker altså til at have en anden størrelse, end hvad man normalt vil betragte som væsentligt, hvilket også betyder at en redaktør som Fred Jacobsen med god journalistisk samvittighed inkluderer disse bløde historier.

“Jeg vil ikke sige, at der er intet, der er for småt, men når man bruger eksemplet med bænkene, så kan det virke som en ikke særligt væsentlig historie for mange, men for nogle i befolkningen er det jo væsentligt” (bilag 3).

5.6 Lokalpatriotisme med forbehold

Som vi tidligere i analysen har forsøgt at fremvise, besidder vores interviewpersoner alle en stærk illusio om, at de har en særdeles vigtig rolle i lokalsamfundet, hvilket Heiner Lützen Ank fra Folkebladet formulerede stærkt med følgende citat.

“Men jeg synes, det er hævet over enhver tvivl, at et lokalt medie som vores har et ansvar, har en rolle at spille” (bilag 4).

Ifølge rapporten 'Lokal- og regionalmediers rolle i lokalområder', som vi i teori afsnittet præsenterede, så er dagsordensættende nyheder et sjældent syn i aviser, som dem vi har udvalgt. Journalisterne mener ifølge rapporten, at det kritiske arbejde er implementeret i rutineprægede opgaver, mens avisernes læsere angiveligt savner gravende og mere kritisk journalistik. Derudover konkluderer rapporten, at ansvaret i lokalavisernes artikler som oftest placeres på folk uden for lokalområdet (jf. side 17), hvilket altså hænger sammen med et lokalpatriotisk standpunkt.

Størstedelen af vores interviewpersoner udtalte sig dog anderledes i forhold til dette, og fremhævede særligt det kritiske arbejde og det at holde magthaverne i ørene, som deres fornemmeste opgave. Fred Jacobsen fra Ugebladet Hørsholm accepterer delvist præmissen om, at de som avis forsøger at vise lokalsamfundets positive sider frem, men det sker bestemt ikke for enhver pris.

“Ja, ja, men ikke mere end vi naturligvis også går i kødet på magthaverne. Når borgmesteren får lappet sin cykel sort, så skriver vi om det” (bilag 3).

Netop det, at det kritiske og gravende arbejde er et vigtigt element i journalisternes selvforståelse kom til syne, da interviewpersonerne fortalte om, hvilke historier af deres egne eller avisens, der gjorde dem særligt stolte. Her nævnte Tore Rich eksempelvis en artikelserie om et socialt boligbyggeri, hvor kommunen gennem længere tid havde overset skimmelsvamp, og hvor hans arbejde var med til at gøre, at kommunen efterfølgende igangsatte en større reovering for mere end 22 millioner kroner. Janne Mulvad beskrev en afsløring af økonomisk svindel på et lokalt vandværk, imens Fred Jacobsen nævnte en serie

af artikler om et boligområde, hvor der grundet en manglende lokalplan over en længere periode skød højhuse op til stor gene for de resterende beboer.

I forlængelse af afsnittet om henholdsvis hårde og bløde nyheder fremstår der altså blandt vores interviewpersoner en forestilling om, at de hårde nyheder skaber størst stolthed samt prestige, da det er disse typer af nyheder, der har størst chance for at blive citeret af andre og større medier. Ovenstående er på ingen måde lig med, at de tidligere præsenterede resultater om lokalmedier ikke er gældende for de aviser, som vi har været i kontakt med. Det kan dog bruges til at sige noget om, at den kritiske journalistik er et fremherskende og tilstedeværende ideal, og det er væsentligt i forhold til det eksklusive element.

5.4 Forskellige distinktioner af eksklusivitet

Dette afsnit er inkluderet, da det er vigtigt for forståelsen af eksklusivitet på et lokaljournalistisk plan at få klargjort, at der her kan ligge forskellige betydninger i prædikatet eksklusivt. Vi vil forsøge at definere distinktionerne, da det også er centralt i forhold til at kunne sammenligne eksklusivitet på lokalt plan med eksklusivitet på nationalt plan.

Som vi tidligere har beskrevet, er der på lokalt plan en underliggende præmis om en meget begrænset konkurrence på lokalavisernes område, der sammen med et generelt stærkt fokus på at bringe de lokale nyheder betyder, at eksklusivitet er tæt på at omfatte alt det stof, disse lokalaviser bringer. Det er den ene distinktion af begrebet, når vi beskæftiger os med det på lokalt plan. Her er det ikke et decideret journalistisk valg, men en blanding af et vilkår og en følelse af pligt til at oplyse de lokale borgere om lokalområdet. Disse historier kan sagtens omfatte eksempelvis de hurtigt skrevne og ikke specielt velansete beskrivelser af begivenheder. I stort set alle tilfælde vil det forblive solo-nolo-historier, fordi de fleste af nyhederne har en væsentlighed, der er meget geografisk funderet.

Begrebets anden betydning eller distinktion kan siges at lægge sig nærmere den betydning som Willig benytter, da vi har identificeret, at der lader til at være en prestige forbundet med de eksklusive historier for journalister og redaktører. Denne form for eksklusivitet er sat i relation til dybdegående, gravende journalistik, hvor journalisten og mediet har formået at frembringe en eksklusiv og væsentlig historie på helt egen hånd. Her bliver eksklusiviteten i mange aspekter lig, hvad de adspurgte anser som en god og ideel form for journalistik, som de på grund af produktionsvilkår føler er sværere at bedrive. Af og til lykkes det at frigøre ressourcerne til det, og disse egenhistorier er af den type, der har mulighed for at være reelt dagsordensættende, som da de på Frederiksborg Amts Avis berettede om højhuse med skimmelsvamp, eller da Ugebladet Hørsholm fandt økonomiske konsekvenser for borgerne i

et vedtaget kommunalt budget. Afsløringer der krævede en ekstra journalistisk indsats, men som gav eksklusive historier af den slags, som de to redaktører fremhævede og berettede om med stolthed.

Der er altså to grader af eksklusivitet, der gør sig gældende, hvoraf den førstnævnte mere eller mindre er til stede konstant. Den sidstnævnte er langt sjældnere, og virker til at skabe en del mere røre i lokalsamfundene, når de bringes. Ønsket om at nå denne form for eksklusivitet er i den grad til stede, selvom det sjældent er realistisk. Vi kan ikke fuldstændig konkludere, at det kun er den distinktion af eksklusive nyheder, der i sjældne tilfælde formår at komme videre i den journalistiske fødekæde, altså bliver til rigtige solohistorier, men det tyder på, at det er tilfældet ud fra de adspurgtes svar om, hvilke af deres historier, der er blevet bragt videre i nyhedsstrømmen.

Selvom det sjældent sker, at lokaljournalisternes nyhederne bliver citeret i andre medier, fortæller vores interviewpersoner, at det alligevel er noget, som de higer efter. Det kan virke mærkeligt, at det har en reel betydning for lokaljournalister, når de befinder sig på et felt, hvor deres nyheder yderst sjældent får videre liv i den journalistiske fødekæde, men forklaringen på kan man finde i, at de jf. Bourdieus feltteori også er en del af det større felt, der rummer hele den danske journalistik. Vores interviewpersoner deler opfattelsen fra eksempelvis Willigs studier af, hvad der giver prestige som journalist. Dermed må der på det samlede journalistiske felt være en symbolsk kapital, der også gør sig gældende på det lokaljournalistiske felt. Det er til trods for, at denne form for kapital ikke er særlig aktuel på lokalavisernes felt.

Derudover kan idealet om at blive citeret af større medier også forklares ud fra Bourdieus andet begreb, habitus. Da der i det journalistiske felt hersker en prestige i at blive citeret, og journalisterne bliver ved med at sætte fokus på det, opstår det dialektiske forhold mellem struktur og aktør, som Bourdieu betegner som habitus. Man kan argumentere for, at det også er denne habitus, der præger de lokale journalister, og er med til at skabe det prestigefyldte i at blive citeret i større medier.

5.7 Delkonklusion

I feltanalysen af de forskellige medier har vi oplevet både forskelle og ligheder mellem de tre aviser. Internt på Frederiksborg Amts Avis er der større konkurrence, end vi ser på de to andre medier. Journalist Janne Mulvad beskriver en higen efter forsidehistorier, hvor Morten Timm

fra Ugebladet Hørsholm samt Heiner Lützen Ank fra Folkebladet ikke beskriver konkurrencen så eksplicit.

Derudover er en større del af fokus på at udfylde aviserne på både Folkebladet og Ugebladet Hørsholm, hvor Janne Mulvad fra Frederiksborg Amts Avis i stedet beskriver en hverdag, der er mere præget af konkurrence og vinkling af historier, så hun kan få de bedste pladser i avisen. Autonomien er dog beskrevet som lav på alle tre felter, da redaktionen på Frederiksborg Amts Avis også skal løbe hurtigt for at få produceret alle de nødvendige artikler. Fælles for aviserne lader der til at herske en opfattelse af, at de besidder en yderst vigtig rolle og et ansvar som et lokalt medie. De føler, at de giver borgerne i deres lokalområder nyheder og informationer, som de ellers ikke ville have modtaget.

Vi kan, ligesom tidligere undersøgelser af større nationale medier har vist, også konkludere ud fra vores undersøgelse, at der på de lokale aviser også er en vis prestige forbundet med selv at grave nyhedshistorier frem, og der er altså store ligheder i forhold til selve idealet om, hvad god journalistisk er. Dog er der endnu et fællestræk fra de tre felter, der gør, at der samtidigt også accepteres, at det ofte ikke kan lade sig gøre at foretage den dybdegående og gravende journalistik. Der er en generel lav autonomi på felterne, hvilket især skyldes strukturelle forhold, der betyder, at alle redaktionerne har høje produktionskrav og travle arbejdsdage.

På trods af mangel på ressourcer er mængden af solohistorier stadig stor, hvilket i de adspurgtes egen optik i høj grad skyldes, at de ofte opererer uden den store konkurrence. Sat i relation til doxaen, om at det lokale fokus er centralt, betyder den manglende konkurrence, at aviserne næsten per automatik kommer til at indeholde meget solo-stof. Oftest forbliver historierne eksklusive for aviserne, og nyhederne bringes således sjældent videre i nyhedsstrømmen. Lokalaviserne er altså i mange tilfælde første og sidste led i kæden for nyhederne, fordi de ikke tages op af andre, grundet en væsentlighed der er meget geografisk koncentreret, hvilket betyder, at deres egenhistorier forbliver solo-nolo. Det bliver der dog ikke set ned på blandt journalisterne og redaktørerne, hvilket hænger sammen med en *illusio* om, at det er yderst vigtigt at tilbyde væsentlige nyheder for lokalområdet, også selvom det kun er folk fra lokalområder, der kan få øje på væsentligheden. Alligevel bliver der udtrykt en glæde ved, at deres egne historier sommetider tages op af andre medier, og dermed bliver solohistorier med lokalmedierne som afsendere. Det tyder på, at der også på lokalt plan er større prestige forbundet med solohistorier end ved solo-nolo. Den er bare ikke så udtalt, og virker generelt til at blive nuanceret af, at også solo-nolo-historierne er medvirkende til, at de lokale medier lever op til den rolle, som de ønsker at udfylde.

6.0 Diskussion

Ud fra analysen af vores empiri, ser vi en tendens til en anden opfattelse og brug af eksklusivitet som nyhedskriterium på de lokale medier end på de nationale. Vi synes at kunne argumentere for en anden opfattelse af, hvad der driver journalisterne på de lokale medier, hvad der giver prestige internt blandt journalisterne og generelt en anden arbejdsgang. Dette lægger op til en diskussion om, hvorvidt man kan overføre eksklusivetskriteriet, som Ida Willig beskriver det, til de lokale journalister og medier.

Det kan diskuteres, hvorvidt Ida Willigs konkrete eksklusivetskriterium er gældende på samme måde for lokale medier, som det er tilfældet med landsdækkende medier, som hendes egne undersøgelser har taget udgangspunkt i. For rigtig nok udviser de journalister og redaktører, som vi har interviewet, et klart ønske om at opdyrke egne historier før andre. Ønsket om, at det skal bringes videre i andre medier er i høj grad også til stede, men kun i sjældne tilfælde bliver dette mål til virkelighed hos vores udvalgte medier. Der er dog et stort ønske om at bringe noget eksklusivt i den forstand, at man laver en solohistorie, men det kan meget vel ses i sammenhæng med den manglende konkurrence for lokalaviserne, som ofte er borgernes eneste redskab til at få fat i nyheder om lokalsamfundet. Denne manglende konkurrence fra andre medier samt det faktum, at historier fra lokale medier sjældent bringes videre lægger op til en diskussion om, hvorvidt Willigs forståelse af eksklusivitet overhovedet kan overføres til de lokale mediers arbejde.

Journalisterne fra vores undersøgelse lægger meget vægt på deres rolle som lokale vogtere. De udviste alle en gennemgående enighed om, at rollen som lokaljournalist er vigtig, når journalisterne enten bliver talerør for de oversete borgere, eller når de opklarer små mysterier i kommunerne og byerne, som ingen andre ville have opklaret eller gjort andre opmærksomme på. Der kan altså argumenteres for, at de lokale journalister lægger stor vægt på arbejdsprocessen og selve rollen, som de besidder. Det der driver dem i et felt, hvor der måske ikke falder allermest anerkendelse af, er ideen om den nødvendige rolle de har for lokalsamfundet, som vi i analysen forsøgte at belyse gennem Bourdieus begreb, *illusio*. Når man sammenligner disse observationer med de undersøgelser, der i forvejen er lavet af Willig og Gravngaard om nationale journalisters interesse i historier og den rolle, de indtager i samfundet, kan man således se en klar forskel.

Ud fra Willigs undersøgelse hænger eksklusivetskriteriet for de nationale medier i høj grad sammen med den personlige prestige, der er ved at bryde en nyhed, som ingen andre har, og der er således måske ikke i samme grad fokus på, hvad læserne får ud af den givne

historie. Hun pointerer i den forbindelse, at eksklusivitetskriteriet således er en intern journalistisk værdi, da journalisterne i det store hele er de eneste, der holder øje med nyhedsbilledet. Som almindelig nyhedsforbruger har man altså ikke de store muligheder for at opfatte, hvad der er eksklusivt, og hvad der ikke er (Willig, 2011: 191). Ifølge både Gravengaard og Willig er journalister på nationale medier bevidste om dette, men det holder dem ikke fra at bringe historierne alligevel. Det kan både hænge sammen med den tidligere omtalte higen efter prestige, mens det også kan give et billede af, at journalisterne har en formodning om, at læserne deler journalistens opfattelse af, hvad der er interessant. En sådan opfattelse har vi ikke oplevet på de lokale medier, hvor borgerne og læserne virker til at have en langt mere afgørende rolle i den daglige nyhedsproduktion, hvor de også får en betydning for dét, som aviserne betegner som værende eksklusivt.

Journalister og redaktører på vores udvalgte lokalmedier deler dog som tidligere nævnt opfattelsen af, at solohistorier kan give prestige, hvilket man stadig til en vis grad higer efter. Opmærksomheden på at lave egenhistorier virker dog i endnu højere grad til at hænge sammen med målet om, at borgerne skal blive oplyste. Hvis ikke historien skrives, så får borgerne aldrig fat i den nyhed på grund af den manglende konkurrence. På nationalt plan vil det være mere retfærdigt at antage, at hvis ikke én avis opfanger en potentiel solohistorie, vil et andet medie formentlig gøre det på et senere tidspunkt. Dette hænger naturligvis sammen med en helt anden mængde af ressourcer, hvoraf flere medier direkte sætter penge og personale af til den gravende journalistik.

I forlængelse heraf virker den journalistiske interesse i den daglige praksis til at være forskellig for henholdsvis lokale- og nationale medier. Gitte Gravengaard fandt i sin undersøgelse af fire landsdækkende dagblade blandt andet frem til, at journalistens egen interesse har en stor rolle i forhold til, hvilke historier der ender med at blive skrevet. Således erklærer 54 procent af de adspurgte journalister i undersøgelsen sig helt enige i udsagnet om, at de helst vil skrive egenhistorier baseret på egne idéer, imens yderligere 36 procent erklærer sig overvejende enige i selv samme udsagn (Gravengaard, 2011: 109). Det viser altså en tendens til, at egeninteressen for en given historie får betydning for både til- og fravalg. Janne Mulvad fra Frederiksborgs Amts Avis forklarede, hvordan hendes egen interesse og formodning om, hvad der potentielt kan ende på forsiden spiller en væsentlig rolle for hende i det daglige. Generelt oplevede vi en stor velvillighed til at fokusere meget på, hvad også borgerne anser som interessante nyheder. Det kom til udtryk gennem de respektive avisers sociale kapital og den store mængde af tips og forslag til nyheder fra borgerne, som ifølge både redaktører og journalister ofte ender ud i en konkret artikel, som skaber en særlig stolthed ved at give borgerne en stemme. Det kan således virke til, at læserne af lokalmedierne har en anderledes indflydelse på eksklusivitetskriteriet, mens den personlige prestige fylder mere på nationale

medier. Der er altså så at sige en tendens til, at pligten over for borgerne overgår den individuelle prestige i det lokaljournalistiske felts doxa.

De nationale undersøgelser fra Willig og Gravengaard samt vores egne iagttagelser gør det umiddelbart svært at overføre eksklusivetsbegrebet direkte til den lokale journalistik. Det kan argumenteres, at der er en anden opfattelse af, hvad den gode journalistik og ikke mindst journalist skal kunne, og hvad der skaber prestige på de lokale medier frem for de nationale medier. Alligevel er en higen efter at få sine egenhistorier viderebragt i større medier bestemt også til stede hos de lokale medier. Men at tale om eksklusivitet som et selvstændigt nyhedskriterium er altså en helt anden diskussion i forhold til lokalaviser, da langt de fleste historier, der produceres på de lokale medier aldrig når videre, og derfor ender som solo-nolo-historier. Såfremt lokalaviserne kan siges at have patent på størstedelen af de publicerede historier, er det svært at snakke om hverken en op- eller nedprioritering af andre historier. Eksklusivitet er her ikke i sig selv et valg, men mere blot et udtryk for en, sammenlignet med nationale medier, fraværende konkurrence fra andre medier.

7.0 Konklusion

Vi kan ud fra vores undersøgelse konkludere, at eksklusivitet som nyhedsværdi spiller en markant rolle i dagligdagen for vores tre udvalgte lokalaviser. Vores interviews har vist et billede af, at langt de fleste historier, der produceres på sådanne lokalmedier, er eksklusive i den forstand, at de respektive medier er først til at bringe dem. Samtidig ender størstedelen som solo-nolo-historier, da nyhederne sjældent bringes videre i nyhedsstrømmen og citeres af andre medier. Det hænger sammen med en lav eller en helt fraværende konkurrence medierne imellem på det lokale plan, og at de historier der skrives ofte kun har væsentlighed i nærområdet.

Der hersker dog stadig prestige i at skrive historier, der bringes videre i andre medier og dermed bliver til reelle solohistorier ud fra Willigs begreber, og det overordnede ideal om eksklusivitet virker altså til at være ens, uanset om der er tale om et lokalt eller nationalt medie. Målet om at skrive noget eksklusivt, mener vi, kan findes i en forklaring af det lokale journalistiske felt som eksisterende i et større journalistisk felt, hvor eksklusivitet ses som en del af af en stærk symbolsk kapital. Samtidig argumenterer vi for, at der på det lokale plan ses forskellige distinktioner af begrebet eksklusivitet. På den ene side er de fleste historier eksklusive i den forstand, at lokalaviserne oftest bringer deres historier som de eneste. På

den anden side er de historier, som journalisterne i vores undersøgelser omtaler som mest prestigefyldte, de historier, hvor der er brugt mere tid på at grave eller, hvor de selv har opdaget noget kritisabelt, der skal undersøges nærmere. De eksklusive nyheder bliver altså ifølge vores interviewpersoner mest prestigefyldte, når nyhederne har været længere undervejs, og der på den måde har været mulighed for en mere undersøgende og kritisk arbejdsproces.

På mange måder hersker der en anden rolleopfattelse for de lokale journalister end de nationale, og gennem denne anderledes opfattelse af, hvad der driver journalisterne kan man finde forklaringen på, at solo-nolo-historierne stadig skaber prestige, de lokale journalister imellem. De lokale journalister ser deres rolle som essentiel i de små samfund grundet en overbevisning om, at historierne aldrig ser dagens lys, hvis de ikke selv bringer dem. De nationale journalister har måske ikke på samme måde et lignende ansvar overfor borgerne, da de vigtige historier nok skal komme ud, enten via konkurrenten eller kollegaen.

I sammenligningen mellem eksklusivitet på nationale og lokale medier konkluderer vi, at eksklusivetsbegrebet, som Willig bruger det på det nationale plan, ikke direkte kan overføres til de lokale medier, som vi har undersøgt. Det kan blandt andet skyldes, at de lokale journalister og redaktører arbejder under en række andre produktions- og konkurrencevilkår. Som før nævnt bliver de fleste historier eksklusive, men sjældent til solo-historier. Derfor bliver de ikke prestigefyldte på samme måde. I refleksionen over, hvordan det eksklusive kan overføres til lokale medier, vil vi argumentere for, at der er en prestige i det, men det sjældent lykkes at opnå.

8.0 Litteraturliste:

Bourdieu, Pierre: *The Political Field, the Social Science Field, and the Journalistic Field* i Benson, Rodney og Neveu Erik (2005): *Bourdieu and the Journalistic Field*, Polity Press.

Brink Lund, Anker, Willig, Ida & Blach-Ørsten, Mark (2009): *Hvor kommer nyhederne fra?*, Ajour.

Brinkmann, Svend & Tanggaard, Lene (2015): *Kvalitative metoder - en grundbog*, (2. udg.), Hans Reitzels Forlag.

Bryman, Alan (2016): *Social Research Methods*, (5. udg.), Oxford University Press.

Gravngaard, Gitte (2010): *Journalistik i praksis - valg og fravalg af nyhedsideer*, Samfundslitteratur.

Harcup, Tony & O'Neill, Deirdre (2016): *What is news? News values revisited (again)*, Taylor & Francis.

Järvinen, Margarethe: *Pierre Bourdieu* i Andersen, Heine og Kaspersen, Lars Bo:(2013) *Klassisk og moderne samfundsteori*, 5. udgave, Hans Reitzels Forlag.

Steensen, Sten et al. (2013): *Journalistikk - en indføring*, Gyldendal.

Svith, Flemming et al (2017): *Lokal- og regionalmediers indhold, rolle og betydning i lokalområder - mediers udvikling i Danmark*, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole.

Tuchman, Gaye (1973): *American Journal of Sociology, Making News By Doing Work: Routinizing the Unexpected*, The University of Chicago Press.

Willig, Ida (2011): *Bag nyhederne. Værdier, idealer og praksis*, (2. udg.), Samfundslitteratur.